Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 51 (6. 840) ◉ 1989 йил 1 март, чоршанба ◉ Баҳоси 3 тийин

26 март—СССР халқ депутатлигига сайловлар куни

МАТБУОТ ВА ОШКОРАЛИК

Давримиз таркиб топган кўпгина тушунчаларни қайта кўриб чиқишга мажбур этмоқда. Шундай тушунчалардан бири — матбуот раҳбариятнинг фикр-мулоҳазалари ва йўл-йўриқларини меҳнаткашлар оммасига етказиш учунгина хизмат қиладиган шунчаки бир восита деган тасаввурдир. Ошкоралик воситаси бўлган матбуот бошқа вазифани ҳам ўз зиммасига олди. Журналистлар халқнинг фикрини ҳам ва ўз фикрини ҳам ифодалашга ўрганмоқдалар. Журналистлар союзига топширилган СССР халқ депутатларининг ўн мандати матбуот вакилларининг ҳам сиёсий активлиги қайта қуришга зарур эканлигидан далолат беради.

28 февраль куни Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг клубида мамлакат журналистлар союзидан СССР халқ депутатлигига номзодларнинг Ўзбекистон Журналистлар союзи ва Тошкент журналистлар ташкилоти правлениеларининг қўшма пленуми қатнашчилари билан учрашуви бўлди. Пленум ишида Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон ва Туркманистондан ҳам делегациялар қатнашдилар.

Халқ депутатлигига номзодлар орасида марказий, республика, область газеталари, кўп тиражли газеталар ва ёшлар газеталари, ахборот агентликлари ва журналларнинг вакиллари бор. Номзодларнинг ҳаммаси ҳамкасбларига ўзларининг сайловолди сиёсий программаларини тақдим этдилар. Совет жамиятини янгилаш муваффақиятининг асосий шартларидан бири сифатида демократия ва ошкораликни ривожлантириш масалаларига энг кўп даражада эътибор берилди, албатта.

— Эркинлик тақчил экан, — деди **«Известия» газетасининг сиёсий обзорчиси Александр Бовин**, — биз бошқа соҳаларда ҳам «тақчиллик» сезаверамиз. Биз маданият экологияси тўғрисида гапирар эканмиз, журналистика экологияси тўғрисида ҳам гапирадиган пайт келди. Нимани ёзиш мумкину ва нимани ёзмаслик кераклиги тўғрисида кўрсатма бериш, даккибозлик ва бошлиққа хос оҳангда шошма-шошарлик билан баҳо бериш тарафдорлари шу пайтгача камаймаяпти. Матбуот тўғрисида қонун ишлаб чиқилиши керак. Матбуотнинг вазифалари тўғрисида мен лойиҳа нусхаларидан бирида кўрганимдек, декларациялар эмас, балки айни қонун зарур. Нима қилмаслик — масалан, тузумни ағдаришга даъват қилмаслик, ирқчилик ва урушни тарғиб этмаслик тўғрисида аниқ-равшан кўрсатма бериш керак. Қолган ҳамма нарсалар мумкин. «Социализм манфаатлари» қабилидаги мужмал ифодалар даркор эмас. Чунки улар мутлақо турлича талқин этилиши мумкин. Нина Андреева ҳам ўзи тушунганидек «Социализм манфаатлари» позицияларидан туриб ўз фикрини баён этган эдику, ахир. Бир сўз билан айтганда, журналистика фаолиятида қонуннинг аниқ ва конкрет кўрсатмаларига амал қилиш лозим.

Депутатликка номзод демократиянинг юридик гарантиялари ҳақида гапирди. Кейинги вақтда бир қатор муҳим қонунлар — давлат корхонаси, кооперация тўғрисидаги ва бошқа қонунлар қабул қилинди, бироқ уларда кўплаб изоҳлар бўлиб, ярим-ёрти тусга эга ва натижада тўла амалга ошмаяпти.

— Бизга матбуот тўғрисидаги қонун ғоят зарурдир, — дейди СССР халқ депутатлигига номзод, **«Красноярский комсомолец» ўлка газетасининг редактори Людмила Батинская.** — Қонун журналистнинг ҳуқуқ ва вазифаларини аниқ белгилаб бериши, уни ўзбошимчалик ва тазйиқдан ҳимоя килиши керак. Бундан ташқари, ошкоралик тўғрисидаги қонунни ҳам ишлаб чиқиш лозим. Журналистлар, айниқса марказдан олисроқдаги журналистлар «регионал идеологияси» деб аталмиш ҳолга дуч келмоқдалар. Қайта қуриш сиёсатини ишлаб чиққан XIX партия конференциясининг қарорлари бор. Мазкур қарорлар маҳаллий бошлиққа ёқиши ёки ёқмаслигидан қатъи назар, уларга амал қилиш зарур. Ошкоралик фақат Москвага, Қозонга ёки маълум районгагина хос бўлиши мумкин эмас.

Л. Батинская редакция ишида хўжалик ҳисоби муносабатларини жорий этиш зарурлиги тўғрисида ҳам гапирди. Ҳозир кўпгина газеталар, айниқса ёшлар газеталари жуда катта қийинчиликларни бошдан кечирмоқда. Редакциялар ва нашриётларнинг моддий-техникавий базаси давр талабларидан орқада қолмоқда.

Бошқа бир номзод, **«Социалистик Казақстан» республика газетасининг редактори Корик Дуйсеев** ҳам шу ҳақда ташвишланиб гапирди.

— Нашриётчилик ишида биз ҳатто учинчи дунё мамлакатларидан ҳам орқада қолдик, — деди у. Шунинг учун номзод полиграфия ускуналари корхонасини мудофаа саноатида жойлаштиришни таклиф этди.

Бир вақтнинг ўзида ошкоралик ва цензура бўлиши имкониятларини аниқ белгилаш зарур, деди ўз нутқида СССР халқ депутатлигига номзод, **«Магнитогорский рабочий» шаҳар газетасининг редактори Валерий Кучер.** — В. И. Ленин таъкидлаганидек, бу жиҳатдан энг кенг ва илғор қонунга биноан суд олдида жавобгарлик доирасидагина матбуотнинг тўла эркинлигини белгилаш учун курашиш лозим.

СССР халқ депутатлигига номзод, **«Известия» газетасининг Ленинграддаги мухбирлар пункти мудири Анатолий Ежелев** программасининг энг муҳим моддаларидан бири — турли қонун лойиҳаларига ўтиш йўли билан қонун чиқаришни демократиялашга эришишдан иборат. У СССР халқ депутатларининг бўлажак съезди муҳокамасига халқ ташаббуси тўғрисидаги қонун лойиҳасини киритишни таклиф этди. Бу қонун гражданларнинг таклифларини кўриб чиқиш ва эҳтимол, уни амалга оширишни мажбурий қилиб қўйган бўлур эди.

СССР халқлари дўстлигини мустаҳкамлашга кўмаклашадиган барча нарсаларни интернационал позициялардан туриб фаол қўллаб-қувватлаш бугунги кунда ҳокимият олий органининг асосий вазифаларидан биридир. СССР халқ депутатлигига номзод, **Украинада чиқадиган «Рабочая газета» республика газетаси бош редактори Николай Шибик**нинг позицияси ана шундай. «Кучли марказ — кучли республикалар» принципини амалда рўёбга чиқариш, халқнинг энг яхши анъаналарини, миллий маданиятлар ва тилларни ҳар томонлама ривожлантириш лозим.

СССР халқ депутатлигига номзод, **ТАССнинг бош директори Леонид Кравченко** ўз нутқида СССРда ягона ахборот хизматини барпо этиш истиқболлари тўғрисида гапирди. Совет Иттифоқи Телеграф Агентлиги катта маблағ, валюта маблағлари сарфлаб, йирик ахборот банкини вужудга келтирди. Ахборот банкида ҳозирнинг ўзидаёқ ярим миллиондан ортиқ турли хабар ва маълумотлар бор. Аммо ҳатто марказий газеталар, журналлар, телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, «Новости» матбуот агентлиги ҳам ана шу бойликдан деярли фойдаланмаяптилар. Ахир уларгина эмас, балки маҳаллий нашрлар ҳам ана шу ахборот истеъмолчилари бўлишлари мумкин эди.

ТАСС техникавий базаси саноқли дақиқаларда ахборотни редакцион дисплейга узатиш имкониятини берадиган системани вужудга келтира олади. Йўлдош алоқасининг жаҳон системасини яратиш тўғрисидаги масала кун тартибига киритилди. Шу йилнинг ўзидаёқ ТАСС СССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети билан биргаликда Москва — жаҳон системасида ахборот каналига эга бўлади.

Л. Кравченко Журналистлар союзининг роли ва обрўйини ошириш зарурлиги тўғрисида, журналистлар ташкилотида социал адолат принципларини қарор топтириш ҳақида ҳам гапирди.

Бошқа номзод, **Литва телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг раиси Домийонас Шнюкас** бу фикрни ривожлантирди. Бизнинг журналистлар ташкилотимиз иқтисодий жиҳатдан бақувват бўлиши керак. Хўжалик ҳисоби принциплари асосида иш олиб бориш зарур. Юзлаб кооперативлар плакатлар, график асарлар нашр этиб миллион сўмлаб маблағ топмоқдалар. Биз эса қоғоз, нашриётларнинг ҳуқуқлари йўқлигидан нолимоқдамиз. Бунинг учун курашиш, фаол иш олиб бориш зарур. Шундай қилинмаса, социал муаммоларни ҳал этиб бўлмайди.

Литвалик журналист ўзининг сиёсий программасида иқтисодий ташаббусни, бозор муносабатларини ҳимоя қилишга ва бу соҳадаги тажрибани ёйишга, республика ва регион хўжалик ҳисобини жорий этишга алоҳида эътибор беради. Шундай қилинган тақдирдагина мамлакат товар танқислигидан қутила олиши мумкин, деб ҳисоблайди номзод.

СССР Халқ депутатлигига номзод, **«Новости» матбуот агентлигининг сиёсий обзорчиси Михаил Полторанин** ўзини ўзи бошқариш тўғрисида қонун қабул қилинишини биринчи галдаги сиёсий заруратлар қаторида тилга олди. Мазкур қонун маҳсулот ишлаб чиқарувчини ернинг ва корхонанинг хўжайинигина қилиб қолмай, шу билан бирга ана шу маҳсулотнинг ҳам хўжайинига айлантириши лозим. Қонун фойда маҳсулот ишлаб чиқарувчининг ихтиёрида бўлади, деган ғояни илгари суради.

Номзодлар ҳозирги пайтда беқиёс даражада кескинлашиб кетган экология муаммоларини эътибордан четда қолдирмадилар. Ўзбекистоннинг **«Қишлоқ ҳақиқати» — «Сельская правда» газетасининг редактори Аҳмаджон Мухторов** табиатни муҳофаза қилиш тадбирларини кучайтиришни таклиф этди. **Тюменда чиқадиган кўп тиражли «Строитель» газетасининг редактори Владимир Зуйков** Ғарбий Сибирда табиатга ғоят катта зарар етказган нефть қазиб олишдаги шошма-шошарлик оқибатлари тўғрисида гапирди.

Номзодларнинг сиёсий программаларида уларнинг ўз касбига оид қизғин фикр-мулоҳазалари ҳам ўз ифодасини топди, албатта. Машҳур халқаро шарҳловчи, **«Правда» газетасининг сиёсий обзорчиси Всеволод Овчинников** ташқи сиёсий йўлни ишлаб чиқишда жамоатчилик фикрини ҳисобга олишга алоҳида эътиборни қаратди. **«Красная звезда» газетасининг бош редактори Иван Панов** мудофаа муаммолари хусусида фикр билдириб, армия янада ихчам ва сафарбарликка шай бўлиши керак, деди, **«Учительская газета»сининг бош редактори Геннадий Селезнев** маориф системаси ислоҳотини ўтказишдаги камчиликлар тўғрисида гапирди.

* * *

Пленум қатнашчилари совет журналистининг касб этикаси кодекси ва СССР Журналистлар союзининг раҳбар органларини сайлаш тўғрисидаги низом лойиҳаларини ҳам муҳокама қилдилар.

(ЎзТАГ)

Ёш номзодларга—наказлар

Тошкент Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон комсомол активларининг, комсомол Марказий Комитетлари ҳамда область комитетлари секретарларининг регионал кенгаши очилди. Унинг қатнашчилари ВЛКСМдан СССР халқ депутатлигига номзодлар билан учрашдилар.

Ўзларининг сайловолди программаларини баён этиб берган номзодлар ёшларнинг ишончини оқлаш, қайта қуриш ғояларини фаол амалга ошириш — халқ сайлайдиган ҳар бир депутатнинг бурчи эканлигини таъкидладилар. Ёшларнинг ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялаш—комсомол етакчиларининг асосий вазифасидир. Иқтисодий, илмий-техникавий ва социал муаммоларни ҳал этишга катта эътибор берилди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари Тошкент шаҳри ва областининг бошланғич комсомол ташкилотларида бўлиб, ёшлар билан учрашдилар. Меҳнат коллективларида ВЛКСМнинг сайловолди платформаси муҳокама қилинди. СССР халқ депутатлигига номзодларга аниқ-равшан наказлар берилди.

(ЎзТАГ).

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ БОШ БЎҒИНЛАРИ

Н. Н. СЛЮНЬКОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

28 февраль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. Н. Слюньков республика пойтахтида В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйди.

Шу куни КПСС Марказий Комитетининг секретари Самарқандга сафар қилди.

28 февраль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. Н. Слюньков Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, республика Олий Совети ва Министрлар Советининг раҳбарияти, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг раҳбарлари билан учрашди.

✦ Н. Н. Слюньковнинг Ўзбекистонда бўлишига доир батафсил ҳисобот бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

КПСС Марказий Комитети партия қурилиши ва кадрлар сиёсати масалалари Комиссиясининг биринчи мажлиси бўлди.

✦ Мажлис ҳақидаги ҳисобот бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

✦ «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқувчиси Барно РАҲМАТУЛЛАЕВА.

Замондошимиз

Т. Каримов фотоси.

«Сен баҳорни соғинмадингми?..»

Табиатнинг ўзгармас қонуни билан борлиқ яшаради, яшнайди, яшайди, сўнг ёшига якун ясайди. Бу тўрт сифатлашда йилнинг баҳор, ёз, куз ва қиш фаслларини рамзий тушунамиз. Донолар йилнинг тўрт фаслини одам умри довонларига қиёс этиб, ёшлик — баҳор, ўрта ёш—ёз, етуклик ёши — куз, кексалик — қиш, деб даврларга бўладилар. Биз она табиатнинг бир фарзанди эканмиз, ҳар фаслни ошиқиб кутиш, умр фаслларида эзгу ниятларга интилиш, одамларга фақат яхшилик қилиш виждоний қарзимиз, инсоний бурчимиз ҳисобланади. Ўхшашига қиёсу таъриф йўқки, табиат яшаргани каби инсон боласи ҳам улғайиб, яшариб, ҳаёт аччиқ-чучугини тортиб, ақл-заковатга тўлган сари покланиб боради.

Ҳар баҳорда замин ҳам «қиш уйқуси»дан уйғониб, яшариб кетади. Келинчакдек очилиб-яшнаб, гул-чечаклардек сочилиб-яйраб, қуёшнинг олтин сочларини патила-патила тараб-ёйиб навбаҳор товланиб кириб келади. Тошкент баҳорининг жамолида қуёшнинг камоли акс этиб кетади. Мурғак гўдакдан тортиб, қиши билан остона ҳатлаб чиқолмаган хаста қария ҳам: «Баҳор келди!» дея қалбига иliқлик югуриб, мунаввар оламга бир олам ширин умид-орзу билан тикилиб қолади. Зеро, диёримизга Қуёш календари бўйича яна баҳор келди.

Ҳа, яна баҳор келди! Лекин ҳали «новдаларни безаб ғунчалар» тонгда баҳор отини айтгани йўқ. Бу йилги баҳор қаттиқ қишнинг «қаҳри»дан оҳиста-оҳиста, «киприк қоқиб», ер остида яшил шарбат йиғиб уйғоняпти. Бир доно айтганидек, баҳор ҳавоси — жафокор вафосидек беқарор бўлиб, тез-тез ўзгариб турар экан: эрталаб ҳаво изғирин, пешин чоғи қуёш ҳарорати қизғин, кечқурун ёмғир ёки қор — ёғин-сочин. Шу сабаб, баҳор ҳавосининг мўътадил ва барқарорлигига ишониб бўлмайди.

Лекин, яна баҳор келди. Дилларга ором, хаёлларга илҳом бериб яна баҳор келди. Тошкент баҳорининг минг бир фазилати бўлса, минг бир хил юмуш-ташвишлари бор. Шаҳримизнинг ҳар кўчаси, ҳаргўшасида, атроф-теварагида, сой соҳилларида, хиёбонлар, гулзорлар, боғ-роғлар бор, ариқлар, анҳорлар, кўллар, каналлар бор. Қушлар, фойдали жониворлар ҳам бор. Тошкент ҳозирги кунда қарийб 25 минг гектар майдонни ташкил этади, унда икки миллиондан зиёд 100 дан ортиқ миллат ва элат кишилари яшайди.

Тошкент табиатан серқуёш, файзли, гўзал, яшил шаҳар, унинг ҳар фасли ўзига ярашади. Афсуски, шундай фусункор шаҳримиз табиатини ҳар жиҳатдан асраб авайлаяпмиз дейиш қийин. Шаҳарни ободонлаштириш, санитария ҳолатини, экологик вазиятни яхшилаш муаммолари турибди. Хўш, бу муаммолар асосан нималардан иборат: биринчи навбатда, атроф-муҳитни зарарли газ чиқиндилари билан ифлослантираётган автохўжаликларда, завод ва фабрикаларда бу масалага жиддий эътибор берилмаётганидир. Тўқимачилар ва Бошлиқ массиви аҳолиси шу атрофдаги ишлаб чиқариш корхонаси трубаларидан чиқаётган зарарли тутундан азият чекмоқда. Яна бир мисол. Болгар массивида яшовчилар ҳавони булғаётган асфальт-бетон заводи ҳақида 20 йилдан бери шикоят қиладилар, лекин натижа йўқ. Тошкентимиз ҳавоси ифлосланаётганига бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Ҳуснга доғ деганларидек, чиройли массивлар, майдонлар, кўчалар ва соҳилларга тўкилаётган ботмон-ботмон ахлат-чиқиндиларни кўрган ҳар бир кишининг дили ранжийди. Кўп қаватли турар жой бинолари атрофида, кўчаларда, ҳатто мактаб ва боғчалар ёнида ахлатхоналар бўлиши, улар «Автодормехбаза»лар томонидан вақтида олиб кетилмаслиги шаҳримиз ҳуснига доғ туширмоқда. Ахлат чириб ҳавони бузади, унда ҳашаротлар кўпаяди ва аҳоли ўртасида юқумли касалликлар тарқалади. Қорақамиш, Бошлиқ, Оқтепа, Қизил Шарқ ва Юнусобод массивларида, Байналминал ва Форобий кўчаларидаги ахлатхоналар ҳафталаб, ойлаб тозаланмайди. Шуниси ачинарлики, баъзи маҳалла ва турар жойларда бўш майдонга: «Ахлат ташламанг, 25 сўм жарима тўлайсиз» деб ёзиб қўйилади, лекин диёнатини ютган кимсалар барибир ахлат ташлашаверади, улар уй-жойларини тоза тутишади-ю, жамоат жойини ифлос қилишаверади. Бу инсофдан эмас, ахир Тошкент — ҳаммамизнинг шаҳримиз-ку!

Гап ахлат ҳақида экан, ҳар бир ҳамшаҳримизга айтадиган бир нордон сўз бор: кўча-йўлкалар, майдон ва хиёбонлар, бекатларни заҳматкаш фаррошлар эрта тонгдан супуришади. Лекин биз қўлимиздаги сигарет қолдиғини, музқаймоқ қоғозини, автобус билетларини, керак бўлмаган нарсаларимизни дуч келган ерга ташлаб отиб кетаверамиз, шу даражада лоқайд ва бефарқлик қиламиз (ўз уйимизда чўп тушса эгилиб, ғубор йиғилса ялаб артамиз).

Шаҳримизнинг Кўкча, Бешқайрағоч, Мевазор, Алоқа ва шунга ўхшаш аҳоли зич яшайдиган шахсий ҳовли-жойларда уйлар ҳам, кўчалар ҳам саранжом-саришта, доим озода бўлади. Лекин кўп қаватли уйларнинг баъзи подъездларига кирсангиз супурилмаган, деразаларидан нур ўтмас даражада кир босиб кетган ҳолатни кўриб ёқа ушлайсиз, зах ва чанг ҳавосидан нафасингиз қайтади.

Кексалар, баҳор сой соҳилидан бошланади, дейишади. Маълумки, Тошкентимиз табиатан қуёш шаҳри бўлиши билан бирга, сувлари кавсар ҳисобланади. Тошкент сувини ичган қуш узоқ ўлкалардан ҳам қайтиб келади, дейди бир доно. Аттанг, ҳозирда бундай эмас. Бир қадрдоним шундай гап айтди:

— Бундан ўттиз йилча илгари шаҳримиз анҳорлари қирғоғига ётиб, ҳовучлаб сув ичардим, энди унга қараб ифлослигидан кўнглим айнийди.

Ҳақ гап. Тошкентимизнинг Бўзсув, Анҳор, Салор, Қорақамиш, Қорасув, Қонкус каби ўнлаб анҳор ва ариқларидан зилол сувлар оқар эди, ундан бемалол ичиш ҳам мумкин эди. Энди-чи?! Саноат чиқиндилари ва ахлатлар ташланавериб кавсар сувларимиз — «сув текин» тарзида ифлослантирилди. Қорасув, Чақарариқ, Салор сувини ичиш у ёқда турсин, кўз тушса кўнгил беҳузур бўлади.

Айни шу кунларда анҳор ва ариқларда сув оқими тўхтаб турган пайт. Уларнинг ичида темир-терсак, латта-путта, хуллас жамики ахлат-чиқинди аралаш-қуралаш бўлиб ётибди. Шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси ва сув хўжалиги бошқармасидаги мутасаддилар бош-қош бўлишиб, шунингдек, канал-анҳорлар ўтган жойлардаги маҳалла аҳли ҳар кунни ғанимат билиб, ҳашар йўли билан уларни тозаласалар айни муддао бўлур эди.

Табиатнинг энг кўркам либоси — яшиллик олами, дов-дарахтлар эканини яхши биламиз. Тошкент кўча ва майдонларида асрий чинорлар, дублар, қайрағочлар, арчалар, тутлар, толлар, тераклар, ҳатто лола дарахтлари бор. Уларни асраб-авайлашимиз, бирор қурилиш баҳонасида каллаклаб ташламаслигимиз керак. Шу билан бирга, тупроғи унумли, сувга яқин ва ҳавоси тоза жойларга олма, нок, тут, жийда, тоғолча каби мевали дарахтлар экиш мақсадга мувофиқ бўлади. Шаҳримизнинг Қизил Шарқ, Бошлиқ, Тўқимачилар, Сергели каби янги массивларида ҳалигача дов-дарахтлар экилмагани, йўл-йўлкалар тартибга солинмагани, майдонлар ўйдим-чуқур бўлиб ётгани афсуслантиради. Кўп қаватли турар жойларда сон-саноқсиз бетон ариқлар қурилганки, давлатнинг катта маблағи ҳисобига ётқизилган бу ариқлардан ҳеч сув оқмайди, уларнинг кўпи ахлат-тупроқ билан кўмиб ташланади. Бу, ахир, ўта лоқайдлик ва хўжасизлик эмасми?! Тошкентимизнинг ҳавоси, суви, бутун табиати гўзал ва озода бўлсин!

Тошкент баҳорининг нафаси эсиб турибди, у ҳаммани она табиатимизни гўзал, озода бўлишга чорлаяпти, Баҳор келди, азизлар, ҳаммамиз унга меҳнат-ғайратимиз билан пешвоз чиқайлик!

Тўлқин РАСУЛЕВ.

Кўчалар чиройи

Чилонзор районида бу йил баҳор фаслида жуда кўплаб ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилади. Ҳозир Чилонзор, Комил Ёрматов, Байналминал кўчалари орқали Оқтепа майдонига чиқадиган масофа реконструкция қилинмоқда. Оқтепа каналининг икки четига бетон плиталар ётқизилиб, панжара тўсиқлар ўрнатилмоқда, йўлкалар барпо этилмоқда.

Район ободончилари «Ташводстрой», «Ташметрострой» ва ирригация тресті билан ҳамкорликда бу ерда 400 минг сўмлик иш бажаришди. Ҳар бир транспорт бекатига соябонлар, чироқлар ўрнатилиб, ўриндиқлар қўйилмоқда.

Бундан ташқари, райондаги Волгоград, Фарҳод, «Правда» газетаси кўчаларидаги транспорт бекатларига соябонлар ўрнатилади. Бугунги кунда Халқлар дўстлиги проспектида кўчатлар ўтқазилмоқда. Район ободончилари 231 та кўчанинг йигирма иккитасида капитал ремонт ишларини бажаришади. Ҳозир Сегизбоев, Фарҳод, «Правда» газетаси, 3-проезд Комил Шарипов, Тирсакобод кўчаларида ремонт ишлари бошлаб юборилди. Бу ишга 800 минг сўм ажратилди.

Министр билан мулоқот

Гапни биз «Тошкент оқшоми» газета редакциясига шаҳримизнинг Собир Раҳимов районидаги 1-Қорақамиш массивининг 2-квартали, 2-«Б» уйининг 45-квартирасида истиқомат қилувчи юрист Зиёдулла Мамадиёровдан келган мактубдан бошламоқчимиз.

«Мен 1988 йил 7 январь куни, — деб ёзади у ўз хатида,—Фарҳод ярмаркасида жойлашган соатларни ремонт қиладиган 50-устахонага, Зарипов фамилияли устага «Янтарь» маркали будильник соатини топширган эдим. Уста 17 январда келишимни айтиб қўлимга квитанция ёзиб берди. Айтган кунига борганимда «Заводга юбордим», деб жавоб қайтарди ва бир ҳафтадан кейин хабар олишимни айтди. Бир ҳафтадан кейин борсам, «Ҳали соат заводдан келмабди», деб айтди. 1989 йил 15 февраль куни устанинг ҳузурига тўртинчи марта борганимда «Яна 4 сўм 25 тийин беринг», деб талаб қилди. Мен нима учун десам, у «Заводдаги умумий ремонт учун» деган жавобни қайтарди. Кейин соатни қўлимга олиб қарасам айрим жойлари топширганда қандай ҳолда бузуқ бўлса, шундайлигича турибди. Мен шунда уста Зариповга изоҳ бериб «Завод соатни умумий ремонтдан чиқармабдику, мана кнопкаси ҳам ишламаяпти» десам, у бепарволик билан «Ташлаб кетаверинг, яна заводга юборамиз», деган гапни айтди. Шу гапдан кейин жуда кайфиятим бузилди. Бир арзимаган соат учун устахонага неча марта қатнаш керак ахир? Ваҳоланки мен устахонага 4 марта югуриб, қанчадан қанча вақтимни йўқотдим-ку. Ўз ишига лоқайд ва масъулиятсиз бундай вақт ўғрилари, асаббузарларга жазо борми ахир?!».

Диққатингизга яна бир хатни ҳавола этмоқчимиз. Уни шаҳримизнинг Октябрь районидаги Ҳувайдо кўчасининг 2-проезди, 9-уйида истиқомат қилувчи Зилола Усмонхўжаева редакцияга йўллаган.

«Уйимизда «Ракета—12» маркали пилесосимиз бор эди. Унинг чанг тортиб оладиган резина шланги ва узайтирадиган трубаси ишга яроқсиз бўлиб қолди. Пилесос тузатадиган жойга мурожаат қилганимда «Бизда эҳтиёт қисмлар бўлмайди», деган жавобни беришди. Нима қилсам экан: пилесосни умуман ташлаб юборайми ёки янгисини харид қилсаммикан?..».

«Тошкент» оқшоми» редакциясига келаётган шундай мазмундаги хатлар анчагина. Чиндан ҳам ҳамшаҳарларимизнинг куюнганларича бор. Улар маиший хизматдан мамнун бўлишмаяпти. Хўш, аҳволни яхшилаш учун нима қилиш керак! Биз шу масалада Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри Борис Иванович Бугровга мурожаат қилганимизда у тошкентликларни қизиқтираётган саволларига бажонидил жавоб қайтариш истагини билдирди. Шундай қилиб, азиз оқшомхон дўстлар, Янги йилдан бошлаб газета саҳифасида пайдо бўлган «Министр билан мулоқот» янги рубрикасининг март ойи сонида Сизлар министр Б. И. Бугров билан мулоқотда бўласиз.

Маълумки, «Тошкент оқшоми» газетаси шу янги рубрика остида январь ва февраль ойларида Ўзбекистон ССР Ички ишлар министри Учқун Содиқович Раҳимов ва Ўзбекистон ССР Маданият министри Ўлмас Раҳимович Умарбековга ўзларини қизиқтирган масалалар, ечимини кутаётган муаммолар хусусида билдирган фикр ва мулоҳазалари билан мурожаат қилдилар. Ҳар икки министр номига келган мактублар «Оқшом» саҳифаларида эълон қилинди. Шу ҳафтанинг охирларида биз Ўзбекистон ССР Ички ишлар министри У. С. Раҳимовнинг жавобларини «Тошкент оқшоми» саҳифаларида эълон қиламиз. Сал кейинроқ эса февраль ойидаги сиртқи мулоқотда қатнашган Ўзбекистон ССР Маданият министри Ў. Р. Умарбековнинг унга савол билан мурожаат қилган газетхонларга жавоблари ёритилади.

Министрлар билан газетамиз орқали бўладиган сиртқи мулоқотда кўпроқ тошкентликларни қизиқтираётган, ҳал этилиши лозим бўлган, ижтимоий аҳамиятга молик проблемаларга эътиборингизни қаратишни сўраймиз. Маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги муаммолар, уни ҳал этиш борасидаги фикр ва мулоҳазаларингиз битилган мактубларингизни, савол ва таклифларингизни ушбу адресга: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй, «Тошкент оқшоми» газета редакциясига, «Министр билан мулоқот» деган белгини қўйган ҳолда шу йилнинг 20 мартигача йўллашингизни Сизлардан илтимос қиламиз. Яна бир илтимосимиз шуки, апрель ойида Сиз қайси министр билан дилдан суҳбатлашиш истагида эканлигингизни ҳам бизга ёзиб юборинг.

Шундай қилиб, азиз оқшомхон дўстлар, мактубларингизни кутамиз!

ШАҲРИМИЗНИНГ ЭРТАНГИ ЖАМОЛИ

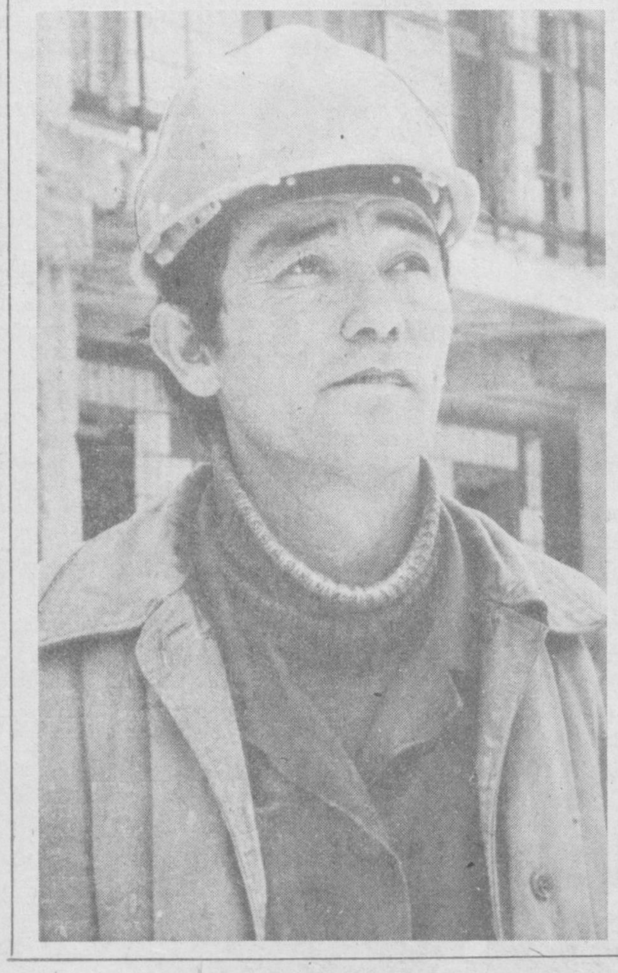

Шаҳримизнинг энг кенжа ва гавжум массивларидан бири бўлган Қорасув кундан-кунга кенгайиб боряпти. Бу ерда қад кўтараётган осмонўпар бинолар массив чиройига чирой қўшмоқда. Кўп ўринли болалар боғчалари, мактаб ва поликлиникалар аҳоли хизматида бўляпти.

Бунёдкорлик ишларида «Ташгорстрой»нинг 159-трестига қарашли 8-қурилиш бошқармаси коллективи фаол қатнашяпти.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) Абдураҳим Холбердиев бунёдкорлар бригадасининг тажрибали қурувчиларидан; 6-Қорасув массивидаги осмонўпар бинолар ва боғчанинг умумий кўриниши; Аҳмад Исмоилов 30 йилдан буён қурилишда ишлаб келади.

И. Шербеков фотолари.

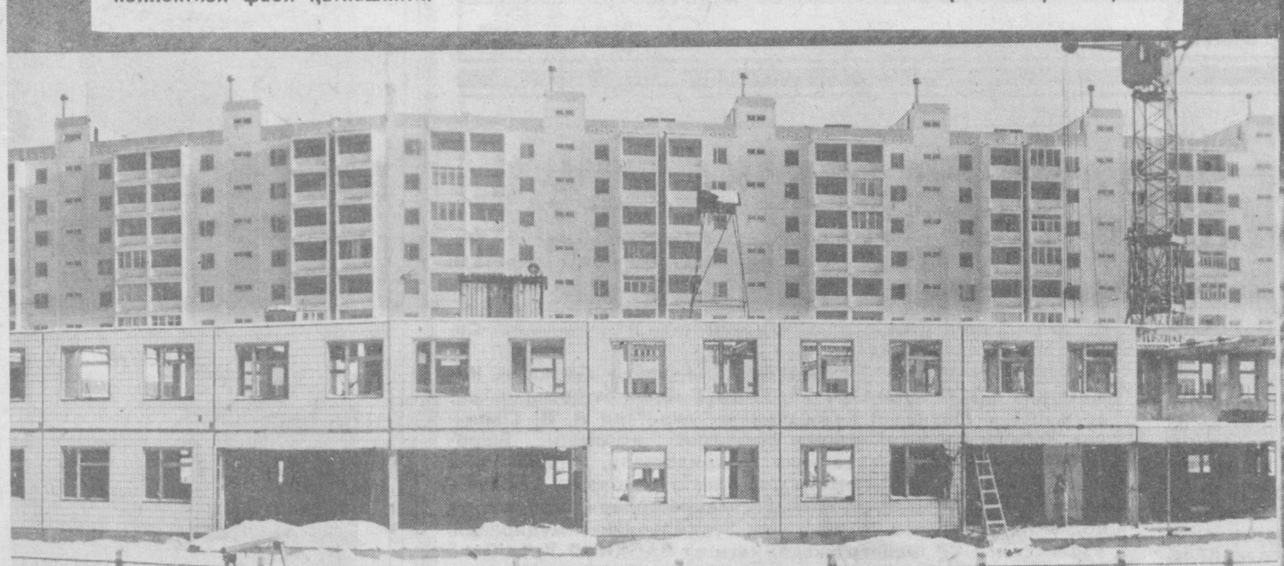

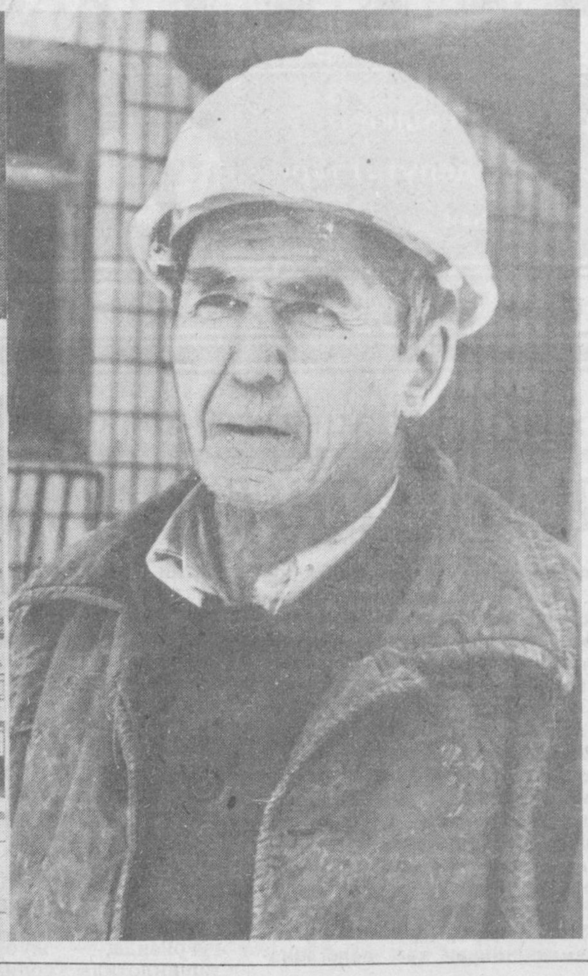

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

Умрнинг шукуҳли онлари

(Очерк)

— Бувижон, дадам келдилар, дадам.

Бийрон тилидан бол томаётган неварасини Солиҳа буви маҳкам бағрига босди. Нодиранинг кўзлари севинчдан порларди. Қўлида янги қўғирчоқ.

— Алдаётган бўлмагин, яна, — неварасига ҳазиломуз сўз қотиб, эркалади у. Қизалоқда ҳеч қандай ўзгариш сезилмади. Бундан бувининг кўнгли таскин топди. Яширинча эшикка бир-икки қараб қўйдида, ажин босган юзига думалаётган севинч ёшларини неварасига сездирмай артиб олди. Ўғли Мирқобил Москвага, катта йиғинга кетди-ю, буви ўзгариб қолди. Ойнаи жаҳон қаршисидан бир зум ҳам нари кетмади. Қайта қуриш, жадаллаштириш деган гаплар онахон учун янгилик туюлса ҳам, бу сўзлар заминида хайрли ишлар ётганини сезиб турарди. Атрофга оқшом туша бошлагач, бувининг ёнида ишдан қайтган келини, неваралари ҳозир бўлишади, қўни-қўшнилар чиқишади. Улар Солиҳа бувидан ҳол-аҳвол сўраб, ўғли Мирқобилдан гап очадилар:

— Зап ўғил ўстирдингизда. Қани эди бизникилар ҳам унга ўхшаса.

Онахоннинг кўнгли тоғдек кўтарилади. Кўз қирини келини Дилбархонга ташлайди. Кўриниб турибди: сиртига чиқармаса ҳам, ичида севинаяпти.

Ҳар бир фарзанд ўзига хос олам. Уларни оқ ювиб, оқ тараб, элу-юрт қаторига қўшгунча онанинг қадди долдай эгилди. Кўзидан нури, белидан қуввати кетди. Ҳозир болалари уйли-жойли бўлиб кетишган. Ўзларига тўқ кишилар. Солиҳа буви бундан фақат қувонади. Уларнинг толеи яна ҳам баланд бўлишини истайди.

Она эртаю-кеч ўғли қатнашаётган йиғинни телевизордан эринмай кузатди. Эҳ, бу ишларга илгарироқ киришилганида эди, қайта қуришга колхозда ўзи бош бўларди. Бюрократ, дангасаларга яхши ишлаш қанақалигини кўрсатиб қўярди. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси кунларини буви шу ўй-ҳаёллар билан бедор ўтказди...

— Ассалому-алайкум, онажон!

Остонада пайдо бўлган Мирқобил ўзини мунис меҳрибони бағрига отди. Бувининг ёшланган кўзлари шуълалангандай бўлди. Лаблари титраб, оҳиста пичирлади.

— Яхши келдингми, болам, соғиниб кетдим-ку?

— Мен ҳам сизни соғиндим, — Мирқобилнинг кўнгли алланечук бўлиб кетди. — Сизни ўйладим.

— Ростданми?

— Ҳа, онажон, рост.

— Сени телевизорда кўрдим. Бошинг омон бўлсин, бахтингдан ўргилай.

Она-болани ажабланиб кузатиб турган Нодира дадасини маҳкам қучиб олди. Назарида гўё уни биров ҳозир ўзидан тортиб олаётганга ўхшарди. Ўғли Бутуниттифоқ XIX партия конференциясидан олган таассуротларини, пойтахтда кўрган-билганларини оқизмай-томизмай онасига айтиб берди.

— Бу гапларнинг ҳаммасини ТашГРЭСдагиларга етказ болам, — деди она таъсирланиб. — Ишхонангдагилар сени орзиқиб кутишаяпти.

— Яхши, онажон сиз айтгандай бўлади.

Мирқобил ёнига ўгирилди. Стол устига қўйган пакетидан нимаидир олиб, онасининг бошига ёпди. Чиройли гулли, ялтироқ япон рўмоли нуроний чеҳрани яна ҳам очиб юборди.

— Бу сизга, кўпдай кўрасиз.

— Раҳмат болам, барака топ...

Мирқобил Мирсиддиқов нурчилар посёлкасидан қадрдон ишхонаси томон йўл олганида ҳали атроф ғира-шира қоронғу эди. Икки томонида баланд қайрағочлар саф тортган катта кўчада ҳеч кимни учратмай ГРЭСга етиб олди. Қоровул чол тунни бедор ўтказган бўлса ҳам, постда сергак. Мирқобил у билан илиқ кўришди. Сўнг сафар таассуротларини қайта-қайта саволга тутаётган чолга гапириб берди.

— Зап яхши ишлар бўлди-да, — бош чайқади қоровул чол.

— Ҳа, бу бошланиши. Муҳими энди бўлади, — жавоб қайтарди Мирқобил ишонч билан.

У иш жойига борганида учинчи сменанинг якунланишига саноқли дақиқалар қолганди. 12-энергоблокнинг бош шчитида навбатчилик қилаётган назоратчи Володя Бондаренкони учратди. Экрандаги митти чироқлар бутун нурбулоқнинг бир маромда ишлаётганини кўрсатиб турарди. Энергоблок катта машинисти Мирқобил Мирсиддиқов шогирди Володянинг қийналмай мустақил ишлаётганидан қувониб кетди. Ўзининг Тошкент ГРЭСига келган дастлабки дамлари кўз ўнгида бир зум намоён бўлди. Ўшанда ёш машинист ишдаги қийинчиликларни матонат билан енгди, қатъият билан касб сирларини эгаллади. У бир нарсадан: ўз тенгқурлари орасида бу касбга меҳр қўйганларнинг камлигидан афсусланар, шунинг учун ҳам билими, маҳоратини бошқалардан тажриба эгаллашга сарф этарди. Энди эса аксинча: ёшлар Мирқобилдан иш ўрганишмоқда. Ҳаётнинг моҳияти аслида шундай: кимдир ўргатади, кимдир ўрганади...

Аввалига Мирқобил билан Володянинг суҳбати қизиди. Сўнг уларнинг сафларига сменани топшириб ва қабул қилиб олаётган нурчилар қўшилдилар. Шу тарзда бошланган ўзаро мулоқот меҳнат коллективларидаги қизиқарли учрашувларга уланиб кетди. Ўзи гувоҳ бўлган партия конференциясидаги умрга татигулик кунлар бошқалар учун ҳам ўшандай аҳамият касб этганлигидан Мирқобил мамнун эди.

Ишлар, режалар, ўйлар. Одам борки, умр бўйи мана шу ташвиш ва қувончларнинг домида бўлади. Эртанги истиқболга комил ишонч билан интилиб яшайди. Тошкент ГРЭСининг 12-энергоблоки катта машинисти Мирқобил ака Мирсиддиқовнинг юмушлари кўп. У ишдан бўшади, дегунча ўзи аъзо бўлган ГРЭС хўжалик советида кўрилган масалаларнинг ижросини текшириш, янги таклифларни ўртага ташлашга тайёргарлик кўриш билан банд бўлади. Яна партиявий топшириқлар, коллектив юмушлари, наказлар. Уларнинг ҳаммасини бажаришга вақт топади, улгуради. Қалби ҳамиша мана шундай беҳаловат инсон бўлиб яшашга ундагани учун ҳам шундай. Коммунистча виждон олдида ўзига доимо ҳисоб бериб туради.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегати Мирқобил Мирсиддиқовнинг кўз ўнгида ГРЭС кун сайин ўзгариб бормоқда. Нурчилар ўз коллективларида қайта қуриш муваффақиятларини мустаҳкамлашга куч-ғайратларини сафарбар этмоқдалар. Натижалар қувончли: кейинги бир йилнинг ўзида бу ерда меҳнат унумдорлиги 21 процентга ўсди. Ишчи-хизматчиларнинг ойлик маошлари 18 процент кўпайди. Гарчанд 150 кишининг штати қисқартирилиб, нормаллаштирилган бўлса ҳам, бу умумий ютуққа ҳеч қандай таъсир этмади. Уларнинг ишини бой тажриба ва юқори малакага эга бўлган ишчилар муваффақиятли давом эттиришмоқда. Тошкент ГРЭСида бошлаб қўйилган реконструкция ишлари 1995 йили ниҳоясига етади. Бу билан барча — 12 энергоблокнинг иш мароми яхшиланади, Қолаверса, ёқилғи харажатларини кескин камайтириш имконияти пайдо бўлади.

Бир куни уни йўлда таниши саволга тутди:

— Коллективингиздаги қайта қуриш ишидан қониқиш ҳосил қиласизми?

— Ўз ишидан қониқиш бу янглиш фикрдир, — деди Мирқобил қатъий. — Ҳали олдимизга қўйган кўпгина режа-мақсадларимиз бор. Биз уларнинг айримларинигина уддаладик, холос. Ҳамма асосий ишлар олдинда...

Делегатнинг ташвишлари кўп, қиладиган ишлари аён. Унга коллектив суянади, коммунистлар қатъий ишонч билан қарайдилар. Шунинг ўзи Мирқобил учун буюк бахт.

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

Минг бир касб

Ибрат олса арзийди

Ҳозирги давримизда трамвай-троллейбус халқимизнинг энг чаққон, энг ишонарли транспорти ҳисобланади. 1-маршрутда қатнайдиган 1241 троллейбусга Урдадан то Эски Жўвагача тушиб, ҳайдовчи Галина Николаевна Карпованинг ўз ишига ўта ихлос билан қараганининг гувоҳи бўлдим.

Троллейбус бекатга келиши биланоқ ҳамма эшиклари очилади. Қайси бекатга келингани ва келгуси бекатнинг номини ҳаммага эшитиларли қилиб маълум қилади. «Кексалар, болали аёлларга жой бўшатиб беринглар», — деб илтимос қилади.

Галина Николаевнадан ҳамма йўловчилар мамнун бўлиб: «Қани энди ҳамма ҳайдовчилар ундан ўрнак олсалар!» деб истак билдиришди. Галина Николаевна билан Эскижўвага келганда суҳбатлашдик.

— 16 йилдан буён шу, ҳайдовчилик касбида ишлайман, — деди у, — йўловчиларга намунали хизмат кўрсатиш бизнинг бурчимиз. Йўловчилар хурсанд бўлишса, биз ҳам хурсандмиз.

Ҳамма ҳайдовчилар ҳам Галина опадек ишласа қандай яхши бўларди, деб мен ҳам орзу қиламан!

Аммо ўз ишига совуққонлик билан қарайдиган ҳайдовчилар ҳам учраб туради. 10-маршрутда қатнайдиган 1200 ва 1316-троллейбус ҳайдовчиларига биз, ветеранлар қойил эмасмиз. Аввало улар бекатларни негадир эълон қилмайдилар. Қолаверса, троллейбуснинг олди эшикларини очмайдилар. «Нега шундай қиласиз?» — деб савол берсангиз, қўполлик билан жавоб бериб: «Қаерга арз қилсангиз, қила беринг» — деб жавоб қайтаришади. Бундай ҳайдовчиларни тартибга чақириб қўядиган ташкилот, раҳбарлар қаёққа қараяпти...

А. НАБИХЎЖАЕВ,
ветеран.

Ия, ноҳотки?!.

«Сопини ўзидан чиқарди»

Бу иборани ким қандай тушунса, тушунаверсину лекин «Ташплодоовошчпром»нинг Акмал Икромов район улгуржи-чакана савдо мева ва сабзавот комбинатига қарашли 16-магазин сотувчиси Ш. Исмоилов ўзича тушунади. Масалан, қандай дерсиз?

Кунлардан бир кун сотувчи Ш. Исмоиловга «муҳим» топшириқ берилди. Унга Акмал Икромов районига қарашли Фарҳод бозори ярмаркасида бир килограмми 2 сўм 45 тийинлик мандаринни очиқ савдо қилиш вазифаси топширилди. Ш. Исмоилов бунақа ишларни дўндириб юрганлардан. Бу сафар ҳам савдони гуриллатиб юборди. Лекин, у билибми, билмайми баъзи савдо қоидаларини унутди. Чунончи, сотилаётган мандарин баҳосини кўрсатувчи ёрлиқ йўқ, бунинг устига тарози бузуқ эди. У ҳар килограмм мандариндан 50 грамм сотувчи фойдасига уриб қоладиган даражада носоз эди. Бунинг устига тарози тоши ярим стандарт талабига жавоб бермасди. Англашилмовчиликни қарангки, ярим килограмм ҳажмидаги тош асли 340 граммни ташкил этаркан. Шу куни Ш. Исмоилов 100 килограмм мандарин сотибди. Ана шунча савдо-сотиқдан унинг киссасига нақд 38 сўм 40 тийин пул тушибди. Баракалла шоввоз. «Сопини ўзидан чиқариш»ни Ш. Исмоилов мана қандай тушунар экан.

«Бўлди қизиқ ҳангомалар»

Мавлоно Муқимий бу ҳажвни битганларида давр келиб ушбу нома ўзларининг табаррук номлари билан атaладиган театрга ҳам бир жиҳатдан алоқадор бўлиб қолишини хаёлларига келтирмаган бўлсалар керак. Сезиб турибмиз, талабчан газетхон шу ўринда «Хўш, Чилонзор райони территориясида жойлашган бу театрда қандай ҳангома бўлди экан», деган саволга изоҳ исташи табиий. Келинг, ошкоралик замонида гапни чайнамай, очиқ мақсадга ўтиб қўя қолайлик. Театрга бир неча йилдан бери А. И. Уланова бош бухгалтерлик қилиб келади. Қарангки, шундай катта тажрибага эга бўлган, ҳисоб илмини миридан-сиригача билган одамни баъзи пенсионерларга пенсия тўлашда янглишиб қолгани қизиқ. Мисолларга мурожаат қилайлик. Пенсионер И. Ашрапов ҳозир театрда комендантлик вазифасида ишламоқда. Унга йил давомида 100 процент миқдорида пенсия тўлаб келинган. Шунингдек, у ойлик маошини ҳам тўлиқ олган. Шундай қилиб, И. Ашрапов ҳар ойига 300 сўм миқдорида пул олган. Аслида эса унга хизматчи сифатида 150 сўм атрофида пенсия ва маош тўланиши керак эди.

Пенсионер В. Кулиманов саҳна ишчиси вазифасида ишлайди, лекин у амалда директор ўринбосари вазифасини бажаради. Унга ҳақ тўлашда ҳам чалкашликка йўл қўйилган. Шундай қилиб, театрда пенсионерларга 1744 сўм миқдорида ортиқча ҳақ тўланган.

Шундай ҳолни районга қарашли Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғи бухгалтерияси мисолида ҳам кўриш мумкин. Боғ бош бухгалтери Е. А. Мильграм саҳийликда А. И. Улановадан қолишмас экан. Бу ерда ҳам кўп болали оилаларга ҳақ тўлашда «янглишилган». Натижада Т. Тожиевга 324 сўм, Э. Содиқовага эса 96 сўм ортиқча пул тўланган. Чалкашликларнинг умумий миқдори 1012 сўмни ташкил қилади, яъни шунча сўм давлатга зарар етказилган.

Ҳозир ҳар иккала маданий муассаса маъмурияти таажжубда юришибди. Агар устоз Муқимий барҳаёт бўлганларида юқоридаги ҳангома хусусида нима деб ёзишларини билмаймиз-у ҳар қалай яна бир янги ҳажв учун ажойиб мавзу топилганидан хурсанд бўлсалар ажаб эрмас эди.

М. КОМИЛЖОНОВ.

«Оқшом»га хатлар

ИЖАРА ПУДРАТИ МАЪҚУЛ ЭКАН

✦ Транспорт корхоналари айрим маршрутларни ижара пудратига ўтказганлиги яхши бўлди. 1 февралдан буён ўтган кунлар шуни кўрсатмоқдаки, бу усулда ишловчи маршрутларда тартиб-интизом кучаяр экан. Илгари йўловчиларни соатлаб куттирган автобуслар энди «ғиз-ғиз» қатнашмоқда.

Аммо ҳали ижара пудратига ўтмаган айрим маршрутдаги автобуслар ҳамон ўз билганларича ҳаракат қилишмоқда. Мисол учун 3 февраль куни 18-автопаркка қарашли 38-маршрутда қатновчи автобусни Калинин массиви бекатида соат 10 дан 10-у 50 гача кутдик. Салкам бир соатда иккита автобус келди-да, бири «обед» деб жўнаб қолди, иккинчисига тиқилиб аранг сиғдик. Ваҳоланки бу орада 31-маршрутда қатновчи 4 та автобус келиб кетди. Демак, ижара пудратида ишлаш ҳайдовчиларга ҳам қулай. Шунинг учун барча маршрутларни шу усулда ишлашга ўтказса бўлар экан. Абонемент талонларидан эса фақат трамвай ва троллейбусларда фойдаланиш мумкин.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
ветеран-педагог.

ЎҚУВЧИЛАРГА — КЎКРАК НИШОНЛАРИ

Тошкент шаҳридаги кўпчилик мактабларда ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси яхши йўлга қўйилган. Куйбишев районидаги 211, 225-ўрта мактабларда бу борада олиб борилаётган ишлар айниқса диққатга сазовордир.

Ҳар иккала билим маскани ўқувчилари район миқёсида ўтказилаётган «Зарница» ва «Орлёнок» ҳарбий-спорт ўйинларида актив қатнашиб, совринли ўринларни бир неча бор эгаллашди.

Шу билан бирга ҳарбий госпиталга ёрдам бериш йўлга қўйилди. Комсомол-ёшлар концерт коллективи интернационалчи - жангчилар ҳузурида қизиқарли программалари билан чиқдилар. Мактабларнинг ўзида эса интернационалчи-жангчилар хотирасига ёдгорликлар қўйилди. Қизил изтопарлар ташаббуси билан номаълум солдатларни аниқлашга киришилди.

Бу каби хайрли ишларни олиб боришда 211-мактабдан Е. Ратников, В. Коритцев, 225-мактабдан Р. Абдурасулов, Н. Іремеева ва бошқа ўқувчилар актив иштирок этмоқдалар. Бу фидойи ёшларнинг кўпи район ветеранлар совети томонидан муносиб тақдирланди.

Ўқувчилар ҳаётида яқинда яна бир қувончли воқеа юз берди. Бир группа актив ёшлар «Қаҳрамонлар жасоратига муносиб бўл!» кўкрак нишонига сазовор бўлдилар. Бу шодиёна «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг жанговар ва меҳнат шон-шуҳрат музейида ўтказилди. Қаҳрамонлик, ватанпарварлик ва қизил изтопарлик ишларида фаол қатнашган ўқувчиларга нишонларни Совет Иттифоқи Қаҳрамони, истеъфодаги генерал-полковник П. Шевелев, истеъфодаги полковник С. Коротковлар тантанали равишда топширдилар.

Акбар АЛИЕВ,
педагогика фанлари кандидати.

ЕР ОСТИ ЎТИШ ЙЎЛИ КЕРАК

✦ Қадимий ва ҳамиша навқирон Тошкентимиз тобора гўзаллашиб бормоқда. Янги турар жой массивлари, кенг ва равон кўчалар унинг ҳуснига ҳусн қўшмоқда.

Бироқ мени бир нарса ташвишлантирмоқда. Шаҳримиз марказидаги Навоий кўчаси, Беруний проспектлари жуда серқатнов. Кўчаларнинг икки томонида ўнлаб турар жой бинолари, ташкилотлар, муассасалар, мактаблар бор. У томондан бу томонга ўтиш жуда мушкул, чунки транспорт воситалари тўхтовсиз ўтиб туради. Бир лаҳза ёниб турувчи кўк чироқда ҳамма ҳам, айниқса кексалар ва болалар кўчани кесиб ўтишга улгуришмайди. Бир-бирига уланиб кетувчи ана шу икки кўчанинг фақат уч жойида —Ҳадра майдони, ГУМ қаршисида ва «Москва» меҳмонхонасининг олдидагина ер ости йўли бор. Ўрдада, «Санъат саройи», «Ғунча» кинотеатри олдида эса бунақа ўтиш жойлари йўқ.

Шунинг учун ҳам фикримча ана шу жойларда ҳам ер ости ўтиш йўллари қурилса нур устига аъло нур бўларди, ҳаракат хавфсизлиги кўпроқ таъминланган бўларди.

Қосим ҚОСИМОВ.
Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИДА

● ПЕКИН. Бу ерда ХКП Марказий Комитетининг Бош секретари Чжао Цзиян АҚШ Президенти Жорж Буш билан учрашди.

Учрашув чоғида улар ҳар икки томонни қизиқтираётган халқаро масалаларнинг кенг доираси юзасидан фикрлашиб олдилар, икки томонлама муносабат масалаларини муҳокама қилдилар. Томонлар турли соҳаларда Хитой-Америка дўстона ҳамкорлигини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга ўзаро интилишни изҳор қилдилар.

Хитой раҳбари АҚШ Президенти билан суҳбатда, жумладан сўнгги ўн йилда Хитойда амалга оширилаётган ислоҳот давомида муайян ютуқларга эришилганини таъкидлади. Бироқ, деди Чжао Цзиян, биз йўлнинг ўртасига келдик, ислоҳот тугашига ҳали анча бор. Марказлаштиришнинг юксак даражаси билан характерланадиган планли иқтисодий моделни ўзгартириб, товар экономикасининг янги системасига айлантириш мамлакатнинг бутун хўжалик фаолиятини ўз ичига олади ва турли соҳаларда тартиб ўрнатилишини билдиради.

● ХАРАРЕ. Жанубий Африканинг Дурбан шаҳрида суд ва терговсиз ушлаб турилган 21 сиёсий маҳбус жума куни озодликка чиқарилди.

Бу ҳақда бугун Дурбанда демократ юристлар уюшмаси тараққийпарвар ташкилотининг вакили Эбраҳим Гога хабар қилди. У Жанубий Африка Республикаси маъмурларининг бу иши Жанубий Африканинг бир қанча турмаларида ўзларини бўшатиб юборишни ёки айбнома қўйишни талаб қилиб, сиёсий маҳбуслар очлик эълон қилганлигининг натижаси эканлигини таъкидлади.

Претория режими ҳар куни 20 га яқин маҳбусни бўшатишга ваъда берди. Бироқ норозилик юзасидан очлик бошлаган, 16 февралдан буён апартеидга қарши курашган кишилардан атиги 17 киши эркинликка чиқди. Қамоқдан бўшатилганлар ҳуқуқлари чеклаб қўйилганлиги ҳам Жанубий Африка демократик жамоатчилигининг ғазабини қўзғатмоқда.

● АФИНА. Американинг Грециядаги базалари муаммоси юзасидан умуммиллий референдум ўтказилади.

Мамлакатни идора қилаётган Умумгреция социалистик ҳаракат партияси тарафдорларининг оммавий митингида сўзга чиққан Бош министр Андреас Папандреу бу ерда буни яна тасдиқлади. У Умумгреция социалистик ҳаракат партияси муҳим қарорлар қабул қилиш чоғида халқнинг мадади ва иштирокига муҳтождир, шу сабабли агар АҚШ билан аҳдномага эришилган тақдирда базалар муаммоси юзасидан референдум бўлади, деди.

Грецияда АҚШ базаларини сақлаб туриш тўғрисидаги шартнома муддати ўтган йилнинг охиридаёқ тугаган эди, бироқ, Вашингтоннинг тазйиқи билан бу базаларнинг сақлаб қолиниши тўғрисида сурункали музокаралар олиб борилмоқда.

(ТАСС).

КАЛЕЙДОСКОП

ЎЗИГА ХОС ҒАМХЎРЛИК

Японияниң пиво ишлаб чиқарувчи энг йирик капиталистларидан бири А. Бир ўзининг энг содиқ ходимларига одатдан ташқари «ғамхўрлик» кўрсатишга қарор қилибди. Унинг фирмасига қарашли қабристонда 1435 киши учун жой «ҳозирлаб қўйилибди». Фирманинг содиқ ходимларидан кимдир вафот этса унинг қабри устидаги ёдгорликда «Бутун умр А. Бир корхонасида меҳнат қилиб, обрў билан вафот этди» деган ёзув пайдо бўлади.

ҚУШ КАБИ ПАРВОЗ ЭТИБ

Британиянинг Богнор-Риджис шаҳрида ҳар йили «Учар одамлар марафони» деб аталган мусобақалар ўтказилади. Ўз қўли билан ясаган парвоз қурилмасида ҳавода энг кўп вақтни ўтказган киши ғолиб деб топилади. Парвознинг баландлиги роль ўйнамайди, энг муҳими қурилмада мотор бўлмаслиги керак.

Объективда—Лондон

Лондон — Европанинг энг қадимий шаҳарларидан бири, Буюк Британиянинг пойтахти, унинг сиёсий, иқтисодий, илмий ва маданий маркази.

СУРАТДА: Лондон шаҳрининг Темза дарёси томонидан кўриниши.

А. Катков ва Л. Пахомова фотоси, ТАСС Фотохроникаси.

Кўклам камалаги

Публицистика

Қуёш ниҳоят шўх нигоҳ отиб, жилмайди. Унинг кулгиси қорларга оловдек санчилди. Қишнинг бағрида ётган сўнгги қорлар ҳам эриб, ер бағрига сингиб кетди.

— Хайр энди, — хўрсинди Қиш, — мен кетар бўлдим.

— Хайр, — Қиш кўрпасини улоқтириб, қуёшнинг илиқ нурларида тобланаётган Она замин бир тўлғониб қўйди.

У эшикни ёпиши билан ипакдек гулгун сочларини тараб Баҳор кириб келди.

— Салом, Онажон! — деди у хиромон товланиб.

— Салом гулим, сумбулим! — Она Ернинг бағрига илиқлик югура бошлади.

Баҳор курран замин узра айланиб, оламга яшиллик, гўзаллик сочиб юборди. Ариқ лабларида, бўғотларда майсалар ниш ура бошлади. Дарахтларда ҳам куртаклар бўрта бошлади. Қуёш нурлари қитиқлагани сари, улар яйраб-яшнаб борарди.

Эрта саҳарда ҳовлига чиққан қизалоқ оламдаги ўзгаришлардан ҳайратланди. Жажжи қўлчалари билан кўзларини уқалади. Алпон-талпон юриб ариқча лабига борди. Во ажабо, кечагина қор босган ерларда бугун мўъжиза рўй берибди: беҳолгина кўкатлар униб чиқибди. Гуллари ҳам бор.

— Ойи! — ҳовлиқди қизча, — манавуни қаранг. Ғалати гул экан, ранги снёҳга ўхшайди.

Қизининг кўнглига қараб она ҳам ариқча лабига келди.

— Бинафша бу! — кулди ойиси, — баҳор келганидан дарак берадиган гул бу.

— Баҳор қачон келибди? Нега у кўринмайди? — бидирлади қизча.

— Нима бўлибди? — ичкаридан бувиси чиқиб қолди. Олам чароғонлигидан дили равшан тортиб ғудранди. — Қаттиқ қишдан ёруғ жаҳонга чиқибмиз-а, хайрият. Энди олди ёз, пишиқчилик.

— Буви-чи, буви, баҳор келибди, гул экибди ариқ лабига.

Бувининг кўзларига учқун инди.

— Қани?

Қизча панжасини ёзди. Унинг кафтида нозиккина гул хиёл эзғиланиб ётарди. Буви гулни олди, димоғига тутди. Кейин кўзларига суртди.

— Омон етказганига шукур. Ўлмаган қул кўраверар экан, мана саксон биринчи марта кўклам билан кўришдим.

— Ҳовлимизга саксон бир марта баҳор келганми? — ҳайрон бўлди қизча. — Мен бўлсам бир марта ҳам кўрмадим.

Буви энди неварасининг гапларини эшитмасди. Ўз хаёллари, ўз ўйлари билан андармон бўлиб кетганди.

Эсида, бир баҳор оқшоми унинг тўйи бўлганди. Раҳматлик чолини ўшанда чимилдиқда кўриб, юраги «шиғ» этганди. Чоли то ўлгунича уни «Баҳорим» деб алқади. У бўлса чолини қаҳри қаттиқ бўлгани учун «Қаҳратон» деб атарди.

Мана қаҳратон қиш ҳам ўтиб кетди, Баҳор келди. Буви чоли қиш қори сингари эриб кетгани, ўзи баҳор бўлиб қолганини кўз олдига келтирди. Фавқулодда бу ўхшатишдан унинг ўпкаси тўлди. Оппоқ дока рўмолининг учи билан кўзларини артди.

— Эсиз чолим! — лаблари пичирлади. — Кечиринг мени, бу баҳорни сизсиз қаршиладим.

Теварак-атрофда баҳор тўйи авжига чиқмоқда эди. Ариқлар лабидан болаларнинг шодон кулгулари бараллa эшитиларди.

— Ялпиз!

— Вуй кўплигини!

— Варрагимни қара! Ҳамманикидан баланд!

Хуллас, кексаю ёш баҳор пойқадамидан хурсанд, бахтиёр.

Шамоллар шовуллайди, сувлар айқиради, қуёш чарақлайди. Бир зумда ҳавони булут қоплайди. Қарс-қурс чақмоқ чақади, момақалдироқ гулдураб қолади. Кўкдан зумрад томчилар ёғила бошлайди.

БУ — БАҲОР!

Бўғотларда мусичалар қўшиғи бошланади. Қалдирғочлар вижир-вижири яна хушнуд авжига чиқади. Қушлар парвози, табиат нозини кўриб бир олам илҳом, завқ олади киши!

БУ — БАҲОР!

Ёмғир тинадию йилт этиб қуёш кулади. Марварид томчилар узра, ердан кўкка қадар турфа ранглар жилва қилади. Болалар шод!

— Ур-ре! Камалак! Мен биринчи кўрдим!

— Рангларидан ўргилай! — буви ҳам қўлларини пешонасига қўйиб кўкка тикилади. Боягина «чолдан нега ажраб қолдим» деб надомат чекаётган озурда жоннинг энди яшагиси келади!

— Камалак кўрганнинг умри узоқ бўлади! — шивирлайди ўзича!

БУ — БАҲОР!

Оламга боқасизу дилингизга зумрад томчилар ила шеър қуюлади.

— Нега, шамол еласан шодон,
Шилдирайсан ўйноқлаб анҳор?
— Севинмайин нечун эй ўғлон,
Баҳор келди ахир, гулбаҳор!
— Еру осмон қадар яшариш
Бахш этдингми эй фасли кўклам?
— Мен рангларни топдим шу ердан,
Минг баҳорга маконку ўлканг!
Азиз ҳамшаҳрим!

Баҳорга пешвоз чиқ! Баҳорни бағрингга бос. Токи кўклам камалаги қўлингдаги гулларда товлансин. Токи баҳор нашидаси юрагингдаги эзгу-армонларингни ушатсин. Ям-яшил орзуларинг бағрида эртанги кун режасини туз!

Ахир баҳор сени деб келган!
Ахир баҳор мени деб келган!
Баҳоринг хуш бўлғай, азиз ҳамшаҳрим!

Темур УБАЙДУЛЛО.

Гул-лолалар — табиатнинг раъноси,
Ой чеҳралар — ҳаётимиз Лайлоси.

Баҳор остонасидаги ўйлар

«Она орзусидан, воз кечма, бирдан!»,
Деган садо келди само-ю, ердан.
Насибам унгувчи шу лалми қирдек,
Бахт тўла элимдан айирма мени.
Гўдаклигим кечган қадам бешикдан
Болалигим кўчган ҳовли, эшикдан
Ўсмирлик завқи-ю, йигитлик бешак —
Нур тўла йўлимдан айирма мени.
Менга замин каби қиммат замонам,
Хом, лек оқ сут берган муштипар онам,
Содиқ дўст, юртимдан ҳамда ҳамхонам,
Томоша-тўйимдан айирма мени.
Элга керак куйчи, шоиру бахши.
Раҳбар халқ ичида бўлса кўп яхши.
Умид, ниятларим доим эрур шу,
Орзу ва ўйимдан айирма мени.
Одам жойи бўлмас асло хилватлар,
Меҳрин йўқотмасин асло миллатлар,
Адоватдан узоқ бўлсин элатлар —
Баҳорим, ўйимдан айирма мени!

Тоҳир МАМАТҚУЛОВ.

Ток пайрови

(Қатнашадилар: Абдулмахсум ҚОЗОҚОВ, Ҳасанбой СУЛТОНОВ, Насрулла АЛИЕВ).

МАХСУМАКА. Баҳор ҳам ўз сепини ёябошлади. Ҳаммаёқ кўм-кўк, дарахтлар ва токлар яшил барг чиқарди. Мана бу (Ҳасанбойни кўрсатиб) эрта пишар ток тез кунда **Гуллаб ҳам қўяди.**

НАСРУЛЛА. Махсум ака, Ҳасанбой эрта пишар ток бўлса,**Чиллаки** экан-да.

ҲАСАНБОЙ. Насрулла ака, биласизми, Махсум акам ҳам жуда яхши токлардан — у **Катта қўрғон.**

НАСРУЛЛА. Махсум ака, Ҳасанбой шогирдингиз бўлса ҳам, унга бир оз эҳтиёт бўлиб ишлов беринг, гоҳо шошма-шошарлик қилиб қўйиши ҳам мумкин, ахир у **Қора калтак-ку!**

МАХСУМАКА. Тўғри айтасиз, Насрулла, унинг ўзи аслида **Ҳасайни.**

ҲАСАНБОЙ. Сўзларингизга эътибор берсам, иккалангиз ҳам бир ердан чиқаяпсиз, **ЖЎРА узум** эмасмисизлар?

НАСРУЛЛА. Махсум ака, Ҳасанбойни кўряпсизми, ҳатто шу кунларда ҳам ўзини дарахт панасига олаяпти — **Соякига** ўхшайди.

МАХСУМАКА. Жамики ўсимликлар қуёшга интилади. Ҳасанбой эса қуёш нуридан ўзини четга олади, шунинг учун-да, у **Нимранг.**

НАСРУЛЛА. Махсум ака, сиз Ҳасанбойдан ҳафа бўлманг, у бир **Тоифи-да.**

ҲАСАНБОЙ. Мен ҳам бир токзор яратай деб, яхши ният билан сизларни келтириб ўтказган эдим, бўлмади, уруғсиз экансизлар — **Қора кишмиш.**

МАХСУМАКА. Насрулла, ҳозир халқимиз ичкиликсиз яшаш тарзига ўтган бир вақтда, Ҳасанбойни кўряпсизми, ҳа деб ўзини кўз-кўз қилмоқда — **Мускатман** деб.

НАСРУЛЛА. Махсум ака, Ҳасанбой винобоп узумман деяптими, аттанг, борди-ю коньякбоп бўлганида **Баянширей** бўлармиди...

ҲАСАНБОЙ. Махсум ака, гоҳо токзорлар ҳосилини Иттифоқимизнинг бошқа шаҳарларига ҳам юборишга тўғри келади-а? Бу мақсад учун Насрулла акам мос нав — **Даройи.**

НАСРУЛЛА. Махсум ака, тўғри, мени бошқа шаҳарларга тотли узум сифатида жўнатишингиз мумкин, аммо ўзингиз биласиз, узоқ ерга юбориш дегандай... Шунинг учун, борди-ю зарар кўрмай десангиз **Ҳасанбой**ни қуритингда, майиз тайёрлаб, **Султоний** деб жўнатаверинг.

МАХСУМАКА. Насрулла, таклифингизга қўшилмоқчиман-ку, аммо бир оз ўйланиб қолаяпман, чунки унинг турган-битгани **Қора жанжал-ку!**

ҲАСАНБОЙ. Агар узумни ватанимизнинг шимолий ўлкаларига юборадиган бўлсанглар, ўрта муддатда пишадиган узумни мана шу (Махсум акага ишора қилиб) **Ризамат** отани жўнатинглар.

МАХСУМАКА. Ҳасанбой, эшитишимча, сиз тоғли ерларда ҳам узумзорлар яратмоқчи эмишсиз. Агар шу гап рост бўлса, мана бу навни (Насруллани кўрсатади) экинг, у — **Паркати.**

НАСРУЛЛА. Махсум ака, Ҳасанбойга узумчиликдаги бор тажрибаларингизни ўргатаяпсиз. Агар яхши уқиб олса, катта ҳосил етилса, **Бир замбил** бўларкан-да.

Эзгулик

Қатра

Мусаффо Баҳор кунларида у дунёга келмоқчи бўлди. Эндигина ёруғ оламга юз тутмоқчи бўлганида йўлини харсанг тош билан тўсмоқчи бўлдилар. Қийналди, қайрилди, бироқ мақсад йўлидан қайтмади. Чидам, матонат билан тошни тешиб чиқди. Қуёшдан мадад сўраб, унга қараб интилди. Барча ҳавас билан боқарди унга. Инсонлар эзгуликка яқинлашишга интилардилар.

...Рашк қилдилар, эзиб-янчиб ташламоқчи бўлдилар. Шамол ғаразли ният билан бел боғлаб ҳужумга ўтди. Таг-томири билан қўпориб ташламоқ қасдида шунақаям хуружлар қилдики! Бўлмади, ниятига эриша олмади. Она ер ва Қуёш меҳрибонлигида теран илдиз отиб, белини бақувват қиларди.

«Ҳа, сеними, шошмай тур!» Энди уни чўллатиб қақратмоқчи, шу йўл билан маҳв этишни ўйладилар. Сувсизликдан танасида дармон қолмади. Сарғайди. Бир орзу — инсонлар билан бирга бўлиш унга нажот бағишлади.

Сўнгра гармселлар ҳужум бошлади... «Нима, битта сени йўқотиш шунча қийинми? Эзаман, янчаман, сўлиб қоласан!!!»

Йўқ, эзгулик сўлмади. Табиатнинг салқин шаббодалари, роҳатбахш зарра-зарра шабнамлар эзгуликка куч-мадор бағишлади.

«Ҳали кимлигимни кўрсатиб қўяй сенга» — қиличини қайраб эзгуликка ҳужум бошлади қирчиллама Қиш. «Ана сенга, мана сенга» — қаттиқ аёзларни, оламни музлатувчи қаҳратон совуқни ҳужумга юборди. Ҳолсизланиб, мадорсизланиб қолган эзгулик бошига қор, бўрон, тўфон, довуллар ёғдирилди. «Ҳа, ҳа, ҳа... ҳолинг қалай? Яшашни сенга ким қўйибди», —заҳарханда қиларди Қиш».

...Табиатнинг ўз қонуни бор. Фаслларнинг ўзгариб туриши табиий ҳол. Эҳтимол Эзгуликни, Ҳақиқатни йўқотувчи куч ҳам бўлмаса керак. Чунки ҳаётда ёмонлик яшар экан, Эзгулик, Яхшилик ҳам бўлиши шарт!

Яна Баҳор бошланди... Эзгулик барча синовлардан ўтиб бўлганда Навбаҳорнинг ҳаётбахш илиқ нафасидан қайта жонланди. Ҳадемай эзгулик дарахти томирларидан, уруғидан униб-ўсиб, кўпайиб каттакон эзгулик гулшани, бўстонига айланади. Чунки уни икки буюк доя — Ер ва Қуёш ўз муҳофазасига олган. Ер юзида Инсон яшаркан. Эзгулик ҳам у билан ёнма-ён. Ҳаёт қонуни бу.

Эзгуликни йўқотмоқчи бўлганлар эндиликда худди ёруғликдан қочаётган кўршапалакдай ўзларини қоронғуликка оляптилар... Ҳа, Эзгуликни йўқотиб бўлмайди.

Баҳордай боқий яшайди. Хўш, қаёққа қочяпсизлар Эзгулик рақиблари? Қочмасдан иложингиз ҳам йўқ-да!

...Мен қайта қуриш жараёнларида шу курашни кўряпман.

Бобоқул МАНСУРОВ.

Бу—қизиқ!

ШАМ ДАРАХТИ

Марказий Американинг Панама канали районида ғалати бир дарахт ўсади. Бу дарахт мевасининг шакли шамни эслатади, ўзи ҳам шам вазифасини бажаради. Мевасининг таркибида ёғ айниқса кўп. Меванинг ўртасини ёриб, орасига пилик қўйилса бас, шам тайёр бўлади.

Маҳаллий аҳоли бу дарахт мевасидан уйларни ёритиш учун шам ўрнида фойдаланади. Шу сабабли ҳам у «Шам дарахт» номи билан машҳур. Бу табиий шам 3 соатдан 5 соатгача хонани бемалол ёритиб туради. Оддий шамлардан фарқи ва яхшилиги—ёнганда ис чиқармайди.

КАКТУС — СЕВИМЛИ ТАОМ

Маълумки, кактус манзарали ўсимлик. Аммо бу ўсимлик Мексикада истеъмол қилинадиган анъанавий ўсимликдир. Мамлакат пойтахтидан унча узоқ бўлмаган жойда Малпа Алпа қишлоғи бор. Бу қишлоқнинг атрофи ўн беш квадрат километргача кактуслар билан қопланган.

Ҳар йили маҳаллий аҳоли бу тиканли ўсимликдан тайёрланган овқатларни ейиш бўйича байрам ўтказадилар. Тиканларни олиб ташлаб, кактусни ҳар хил дориворлар, аччиқ қалампир ва саримсоқ қўшиб қайнатадилар, қовурадилар, димлайдилар. Кейинги анъанавий байрамда кактусдан тайёрланган мармелад ҳам намойиш қилинган.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ.

Ватаним гўзал, Чаман,
Мен гулларни қучаман.

Мутахассис маслаҳати

Шафтоли ниҳоли экинг

Шафтоли бошқа мева турларига нисбатан совуққа чидамсиз бўлади. Шу боис шаҳарнинг об-ҳаво шароитида ниҳолларни асосан февраль ойининг охири ва март ойида ўтказган маъқул. Агар узоқ вақт мевасидан баҳраманд бўлай десангиз эртаги, ўртаги ва кечки навларидан танлаб экиш керак.

Кўчат алоҳида участкаларга ўтқазилганда унумдор тупроқли ерларда қатор ораси 6 метр, туплар ораси эса 4 метр бўлиши зарур. Шунда ҳар бир дарахт 24 квадрат метр озуқа майдонини эгаллайди. Бўш қолган жойда турли хил кўкатлар, сабзавот экинлари етиштириш тавсия этилади.

Томорқа еридан унумли фойдаланиш учун кучли ўсувчи олма кўчатлари орасига барвақт ҳосилга кирадиган шафтоли экиш мақсадга мувофиқдир. Асосий олма дарахти ҳосил берадиган даврда улар олиб ташланади. Шуни унутмаслик керакки, саноат аҳамиятига эга бўлган катта массивларда барпо этиладиган боғлар схемаси қисман бўлса ҳам фарқ қилади.

Шафтолидан юқори ҳосил олиш ва бир йиллик новдалар бунёдга келтириш учун эрта баҳорда илгари пайдо бўлган шохларнинг 30-40 проценти (учки қисмидан) олиб ташланади. Қолганлари эса сийраклаштирилиб, айримлари ток қайчи ёрдамида калта қилинади.

Янги экилган кўчатларни косасимон шаклда ўстириш учун танаси 40 сантиметр қолдирилади. Устки қисми эса новдага тақаб кесиб ташланади. Бу юмуш куртак уйғонмасдан бурун бажарилиши зарур.

Мирвоҳид СОБИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Қатралар

Кутилмаган сафар

Шарифбой аканикига бирга жанг қилган қуролдош дўстлари Норқул ака билан Одамбой ака кириб келиб ғоят қувонтирди. Қувонтирди-ю, дастурхондаги нозу неъматлардан баҳраманд бўлолмай Шарифбой ака дўстларини ранжитди.

— Бу қанақаси? — деб ажабланди Одамбой ака, — Норқулдан икки ёш, мендан уч ёш кичиксизу елка билан нафас олиб, асо билан қадам босасиз.

— Ҳа, юракнинг мазаси қочди,— деб сўз бошлади Шарифбой ака, — кўзим тиниб, бошим айланадиган бўлиб қолди.

— Қаранг-а! — деди Одамбой ака ачиниб, — шаҳарнинг чанг, тўзон ҳавосида яшайвериб сарғайиб кетибсиз. Бизнинг арчазор, дўланазор, сербулоқ қишлоғимизда йилига бирон ой туриб кетсангиз бўлмайдими? Бўлади-ку. Келиним шўрликни ҳам уй ҳавосига қамаб, димиқтириб юборибсиз. Укангиз Рўзибойни қаранг, юзларидан қон томади. Нима учун? Чунки у асалариларини олиб, тоғма-тоғ, ўтлоқма-ўтлоқ кезиб юради.

— Энди Шарифбойни олиб кетамиз! — деди Норқул ака.

— Қани эди! — деди Шарифбой ака надомат билан,— афсуски, узоққа боролмайман, кўп юролмайман.

— Юрасиз, борасиз!— деди Одамбой ака буйруқ бергандек.

Гапнинг қисқаси, икки ўртоқ қўярда-қўймай Шарифбой акани ҳам, ўғли Олимжонни ҳам кўндиришди. Машинага ўтказиб олиб кетишди. «Қишлоқда бир нарса бўлиб қолсам... Сизларга юк бўлиб...» деб дудуқланди Шарифбой ака йўлда.

— Сиз яхши одамсиз, яхши одам доим ўзига ҳам, ўзгага ҳам яхши ниятда бўлади. Сиз бўлсангиз, «ўламан, қоламан»дан бошқасини билмайдиган бўлиб қолибсиз. Қўрқманг, бир ойдан кейин соғ-саломат келтириб қўямиз. Балки ўшанда биздан хурсанд бўларсиз.

— Балки,— деб иккиланди Шарифбой ака.

Кунлар ўтди. Отасидан хавотир бўлган Олимжон дам олишга чиқиш буйруғини олишгача аранг чидади. Эрталаб жўнашга ҳозирлик кўраётган эди, завқли табассум билан худди йигитлардек гурсиллаб қадам ташлаб Шарифбой ака Одамбой ака билан кириб келди. Шуниси қизиқ эдики, илгари беш кило нарсани кўтариб беш одим босолмайдиган отанинг бир қўлида бир саноч қимиз, бир қўлида бир халта ёнғоқ. Олимжон суюниб, уни қучоқлаб олди. Қизил тортган юзларига қайта-қайта боқди. Олимжоннинг ҳайратига Одамбой ака изоҳ берди:

— Ўғлим, мен ота-боболардан қолган ҳикматли ишга солдим—дўлана гулидан чой дамлаб, гиёҳларга аралаштириб шўрвага солдим, қимиз ичиравердим. Мана бир ойда сен кўр-мен кўр; на кўз тинади ва на юрак ўйнайди. Табиат—табиб, дейдилар, ўғлим.

«Ақлли» ака билан «аҳмоқ» ука

Бир ота-онадан туғилган ўн фарзанднинг ўн хил бўлганидан ўйланиб қоласан киши. Айниқса Холиқжон билан Толибжонларнинг ҳатти-ҳаракатлари қўни-қўшниларнигина эмас, қариндош-уруғларни ҳам ажаблантиради. Улар на уйланишга розилик беришади, на меҳнатга меҳр қўйишади. Ота-она оҳ-воҳ билан оламдан ўтганидан кейин Холиқжон майшат, ўйин-кулгига, Толибжон бўлса китоб ўқишга муккасидан кетди. Унинг учун тонг отмаса, бирон кимса ҳалақит бермаса. Холиқжон эса гоҳ қаҳвахонадан, гоҳ ресторанлардан чиқмаса, қўлидан шароб, қучоғидан жонон тушмаса.

— Эй, укажоним!— деди тонг отарда уйига кайф билан кириб келган ака китоб ўқиётган укасининг тепасига келиб. — Сен ўзинг ҳаёт лаззатини, ҳаёт маъносини тушунасанми, йўқми?

— Тушунаман, ака. Сиз емоқ, ичмоқ учун яшаяпсиз, тўғрими?

— Тўғри. Сен-чи?

— Мен яшаш учун ейман, келажак учун яшайман.

— Кечирасан-ку аҳмоқ экансан. Қилтириқ бўлиб яшайвер!

«Аҳмоқ» ука кулиб қўйди. «Ақлли» ака маишатини давом этдираверди. Ҳаш-паш дегунча ака буқа бўйин, қанор гавдага айланди. Орадан ҳеч қанча муддат ўтмай ҳаракатсиз еб-ичиш ўз оқибатини кўрсатди—акани ёстиқ тортди. Жигарга қилинган даво қанд касалининг душмани, қон босимига қарши кўрилган чора юракни ўйнатди. Охири Холиқжон ётса туролмайдиган, турса юролмайдиган бўлиб қолди. Емоқ, ичмоқ учун туғилган акага на врач ва на табиб чора тополди.

Ана шундай кунларнинг бирида «ақлли» ака қўлидаги газетага тикилганича ҳовлиқиб «аҳмоқ» укани ёнига чорлади:

— Ҳў, Толиб! Бизнинг фамилиямизда, ҳатто сенинг исмингдаги бир одам янги китоб учун лауреат бўпти-я! Сен уни танийсанми?

— Ҳа, танийман. Сиз ҳам танийсиз, ака.

— Ким экан у?

— Менман ака. «Аҳмоқ» укангиз.

— Сен?! Қанақа китоб ёзгансан? Кўрсат-чи!

Толибжон токчадаги қизил муқовали каттагина китобни олиб кўрсатди. «Ақлли» ака анқайиб қараб қолди.

Юз тилла

Абдукаримбой шахмат ишқибози. Ўзи ҳам ёмон ўйнамайди. Ёмон ўйнамайдию, ютса ютқазганни мазах қилиб қаҳқаҳа уради. Шу сабабли бугун Мушфиқийни икки бор мот қилиб, росаям авжига чиқди.

— Сиз бойвачча, сал ўпкангизни босиб олинг. Агар мен астойдил ўйнасам, сизни ҳам, сизни қолдириб юрган Маҳсумни ҳам ирғишлатиб қўяман, ҳа, шундай.

— Йўғ-э! Пича пастроқ тушинг! Уни ўзи ҳеч бир ютганингиз борми, шуни айтинг?

— Бор. Ютган вақтим бўлган.

— Қаранг-а! Унда битта шарт қўяй: эртага ўйин бошланади-а? «Хўш?» деди Мушфиқий. Бойвачча давом этди: — Агар уни уч ўйинда бир галгина ютсангиз, мен сизга юзта ўн сўмлик тилла ташлайман.

— Ютқазсам-чи?

— Агар ютқазсангизми... Ютқазсангиз юз кун хизматкорим бўласиз, айтганимни қиласиз, отбоқарим, югурдагим бўласиз.

— Демак, хўрлайсиз? Мени қул қилиб қорнингиз яна ҳам қаппайиб ёрилгундек бўларкан-да! Демак, мени қийнайсиз.

— Билганимни қиламан — юз кун қул бўласиз, вассалом. Қалай, яна ҳам чилчўп бўлиб кетишдан қўрқмайсизми?

Мушфиқийнинг кўз олдида умрида кўрмаган бир халтача олтин товланди. «Қўрқяпсиз-а?» — деб қитиқлади бой.

— Розиман! Шартнома тузамиз!— деди Мушфиқий дадил.

Шартнома тузилди. Ҳар иккаласи бармоқ босишди. Бирон кишига айтмасликка, ҳатто ўйин пайтида индамасликка сўз берилди.

Ўйин бошланди. Шартномадан бехабар Маҳсум менсимай, ғинғиллаб туриб, яхши ўйнай бошлади. Мушфиқийнинг ҳаёли олтинда. Унинг доналари яхмалакда юрган, тақаси сийқаланган отдек чайқалиб турибди. Шунда у столни чертиб, инглизчалаб, «фифти», «фифти» деб қўйди. «Бу «эллик» деган сўзни фаҳмлаган Маҳсум «Ҳозир боплайман» деди-да, хатога йўл қўйди. Бундан фойдаланган Мушфиқий «Яшавор!» деб руҳини, сўнг филини қурбон қилиб, мотга эришди.

Юз тиллани икки шахматчи элликтадан бўлиб олишганини анқов бойвачча сезмасди. У фақат тилини тишлаб қолаверди...

Ёқубжон ШУКУРОВ.

Варрагим, оламни кўч,
Тинчлик қуши бўлиб уч!

Яшил дорихона

Шамоллашнинг шифоси

Баҳор ҳавоси беқарор бўлиб, бу фаслда шамоллаш хасталиги бот-бот юз бериб туради. Нафас олиш органлари ва йўллари касалликларига юқори намлик, паст ҳарорат, ёғин-сочин, елвизак каби табиий ҳолатлар сабаб бўлади. Шамоллаш касалликларининг кенг тарқалган формалари ўткир респираторли — (ОРЗ) ва ўткир респиратор —(ОРВИ) вирусли инфекциялардир.

Баҳорда сурункали хасталиклар ҳам ўткир хуруж беради. Умуман олганда, совуқ фаслларда кўп учрайдиган хасталикларга тумов, грипп, бронхит, катар, зотилжам, плеврит, бронхиал астма, кўк йўтал, ўпка эмфиземаси, ангина, бронхоэктатик касаллик, ринит, фарингит ва бошқалар киради. Буларни даволашда, албатта кимёвий дори-дармонлар (антибиотиклар, сульфаниламидлар, яллиғланишга қарши, йўтални қолдирувчи, терлатувчи, иситмани туширувчи воситалар, спазмолитиклар, антисептиклар ва шу кабилар), физиотерапия методлари яхши ёрдам беради. Лекин, бу омиллар шамоллаш касалликларини даволашда шифобахш ўсимликларнинг аҳамиятини асло камайтирмайди.

Шамоллаш касалликларида шифобахш ўсимликларнинг кўпчилиги қўлланилади. Улардан энг асосийлари: игир илдизи, гулхайри илдизи, арпабодиён уруғи, оқ қайин куртаги, қора маржон дарахт гули, оқ тол пўстлоғи, чумчуқ кўз ўти, қора андиз илдизи, қашқарбеда ўти, тоғрайҳон ўти, далачой ўти, ертут меваси, тирноқгул гули, бодрезак пўстлоғи, йўнгичқа гули, қичитқи ўт барги, зиғир уруғи, жўка гули, пиёз, хўжағат меваси, кўка барги, арча меваси, қалампир, ялпиз барги, қоқи ўт илдизи, ольха меваси, жағ-жағ ўти, наврўзгул ўти, зубтурум барги, турп, мойчечак, қорақат меваси, қизил мия илдизи, қарағай ғуддаси, қуштаран ўти, бўймодарон ўти, полиз укропи ва дорихона укропи меваси, бинафша ўти, қирқ бўғин ўти, тоғжамбил ўти, иттиканак ўти, саримсоқ пиёз, маврак ўти, наъматак меваси ва шу кабилардир.

Юқорида кўрсатилган гиёҳлар яллиғланишга қарши, балғам кўчирувчи, йўтални тўхтатувчи, оғриқ қолдирувчи, қувватлантирувчи, терлатувчи, пешоб ва ўтни ҳайдовчи ва шу каби шифоли таъсирларга эга. Шунингдек, шамоллашда дорихоналарда шамоллаш касалликларида яхши натижа берадиган 1 ва 2 номерли кўкрак йиғмалари, терлатувчи йиғма, кўкрак элексири, новшадил, арпабодиён томчилари, пертуссин, термопсис ўтидан тайёрланган таблеткалар ҳам мавжуд.

Биз юқорида айтган ўсимликлар ва йиғмалардан дамлама тайёрлаш учун, уларнинг қутичада кўрсатилган миқдорларини кечқурун термосга солиб, устига маълум миқдорда қайнаб турган сув қуйилади. Кечаси билан дамлаб қўйиб, эртасига докада сузилади, дамламаңи учга бўлиб, овқатдан 20—40 минут аввал, кунига 3—4 маҳал ичилади.

Гриппдан сақланиш учун игир илдизини чайнаб юриш мақсадга мувофиқ, ёш болалар (чақалоқлар)ни гриппдан сақлашда майда тўғралган саримсоқ пиёзни дока тугунчаларга солиб, каравот ёки беланчакларга боғлаб қўйиш яхши натижа беради.

Шуни унутмангки, шамоллаш касалликларини шифобахш ўсимликлар ёрдамида даволашда ҳам, одатдагидек врач маслаҳатлари ва кўрсатмаларига қатъий амал қилиш керак.

Шотурсун УСМОНОВ,
Файзулла ХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги «Фармация» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ходимлари.

Булбул хонишига не етсин!

Бундан 25—30 йил илгари шаҳримизнинг боғу бўстонларида булбул хонишини эшитиб кишининг кўнгли яйрар эди. Эндиликда бу жонивор йўқ.

Жанггоҳда қушлар кўргазмаси ўтказилганда тошкентлик Мансур Отабеков келтирган нодир қушлар орасида бир дона булбул ҳам бор эди. У кишидан бизда булбул йўқолиб кетганлигининг сабабини сўраган эдим, «Бунга олақанот айбдор», деб жавоб қилди. Уяга қўйилган тухумни олақанот паққос ютар экан.

Ҳиндистон шаҳарлари, йўллари, дала ва боғларини ҳам ҳиндулар майна деб атайдиган шу қуш тутган. Йигирма йил орасида бу юртга икки марта бордим. Бирон жойда на булбул хонишини эшитдим, на ўзини кўрдим.

Майнани олақанот билан адаштирмаслик керак. У бироз каттароқ, тимқора, учганида қаноти ола бўлмайди. Бу беозор қуш булбулга тақлид қилиб сайрайди. Лекин барибир булбул хонишига етмайди.

Шарофиддин ТУРОБОВ.

Чақирилмаган «меҳмон»лар

(БЎЛГАН ВОҚЕА)

Ўтлоқда дам олаяпмиз.

— Нонушта қилиб олайлик, — деб қолди ҳамроҳим Валижон.

— Майли,— дедим ва дастурхонга нон, қанд, пишган гўшт олиб қўйдим. Энди тамадди қилишга тутинган эдик, Валижон сой томонга ишора қилди.

Сойнинг ўртасида бошини тик кўтарганча икки илон кўринди. Улар биз томонга сузиб келишарди. Валижон тош отган эди, сув остига шўнғиб, ғойиб бўлишди.

— Сув илонлари безарар, — тинчлантирдим Валижоннинг қўлидан ушлаб. — Балиқ, қурбақа тутиб кун кўришади. Тўғри, одамни чақади, лекин заҳри йўқ.

— Унда нега олдимизга сузиб келишаяпти?

— Бизга эмас, гўштга. Тўғрироғи гўштнинг ҳидига. Заҳарли илон сув остига кириб кетмайди.

Орадан кўп вақт ўтмай айтганимдек бўлди. Бироқ чақирилмаган «меҳмонлар» биз томонга яқинлашишга ботина олишмади...

Мамадали БОБОРАҲИМОВ.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЁҚУБОВ.

Реклама ва эълонлар

ТУРИСТИК-ЭКСКУРСИЯ ПУТЕВКАЛАРИНИ СОТИШ БЮРОСИ

МАРТ ОЙИДА ҚУЙИДАГИ МАРШРУТЛАР БЎЙЛАБ

Саёҳатга таклиф қилади

КАЛИНИНГРАД-КАУНАС, 5 мартдан 14 мартгача. Баҳоси — 298 сўм.
ДРУСКИНИНКАЙ, 8 мартдан 19 мартгача. Баҳоси— 305 сўм.
КАЛИНИНГРАД-ПАНЕВЕЖИС, 20 мартдан 1 апрелгача. Баҳоси — 392 сўм.
ВЕНТСПИЛС-ДОБЕЛЕ, 31 мартдан 1 апрелгача. Баҳоси — 270 сўм.
КЛАЙПЕДА-РОКИШИС, 27 мартдан 7 апрелгача; 13 мартдан 25 мартгача. Баҳоси — 373 сўм.
ВИЛЬНЮС-РИГА-ТАЛЛИН, 21 мартдан 1 апрелгача. Баҳоси — 410 сўм.
БРЕСТ-БОРИСОВ, 5 мартдан 13 мартгача. Баҳоси — 307 сўм.
ТАРТУ-КАУНАС, 6 мартдан 17 мартгача. Баҳоси — 323 сўм.
СОЧИ (хусусий сектор), **22 мартдан 1 апрелгача. Баҳоси — 288 сўм.**
КАУНАС-СВЕТЛОГОРСК, 14 мартдан 23 мартгача. Баҳоси — 304 сўм.
КИСЛОВОДСК, 4 мартдан 23 мартгача. Баҳоси — 317 сўм.
СОЧИ, 14 мартдан 3 апрелгача. Баҳоси — 389 сўм.
ПАЛАНГА-ЛИЕПАЯ-РИГА, 31 мартдан 13 апрелгача. Баҳоси — 371 сўм.
ЛАЗЕРОВСКОЕ, 24 мартдан 13 апрелгача. Баҳоси — 361 сўм.
ДРАГОБИЧ, 22 мартдан 10 апрелгача. Баҳоси — 383 сўм.

Самолёт билан бориш ва қайтиш, овқатланиш, жойлашиш ва экскурсия хизмати кўрсатиш харажатлари путёвка қийматига киради.

Барча саволлар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин. Тошкент шаҳри, 11-алоқа бўлими, Навоий кўчаси, 69 «а» уй. Телефон: 44-11-97.

Мутахассислар диққатига!

«ТАШКНИГА» ШАҲАР КИТОБ САВДОСИ ИДОРАСИНИНГ

17-«ОБУНА НАШРЛАРИ» МАГАЗИНИ
(ЎзССР 50 йиллиги проспекти, 7-уй)
НАҚД ПУЛГА ВА ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН ҚУЙИДАГИ ОБУНА НАШРЛАРИНИ СОТАДИ

В. И. ЛЕНИН, **10 томлик** (11 жилдли). **Баҳоси — 14 сўм 80 тийин.**
К. МАРКС — Ф. ЭНГЕЛЬС, **9 томлик** (10 жилдли). **Баҳоси — 14 сўм 70 тийин.**
СССР ҚОНУНЛАРИ МАЖМУАСИ, **11 томлик. Қўшимча томлари билан бирга.**
МАТЕМАТИК ЭНЦИКЛОПЕДИЯ, **2, 3, 4, 5 томлар. Баҳоси — 28 сўм.**
АФРИКА. **Энциклопедия. 2 томлик. Баҳоси — 26 сўм 30 тийин.**
ИНГЛИЗЧА-РУСЧА ЛУҒАТ. **2 томлик. Баҳоси — 35 сўм 90 тийин.**
ТЕХНИКАДА ТЕБРАНИШ. **6 томлик. Баҳоси — 13 сўм 60 тийин.**
РУСЧА-ЎЗБЕКЧА ЛУҒАТ. **2 томлик.**
УМУМИЙ БАКТЕРИОЛОГИЯ МЕТОДЛАРИ. **Баҳоси — 24 сўм 10 тийин.**
1987 ЙИЛГИ КАТТА СОВЕТ ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИНИНГ ЙИЛНОМАСИ. **Баҳоси — 7 сўм 20 тийин.**
МЕДИЦИНА ТЕРМИНЛАРИ. **2, 3 томлар. Баҳоси — 11 сўм 90 тийин.**
КАТТА МЕДИЦИНА ЭНЦИКЛОПЕДИЯСИ. **18 томдан 29 томгача.**
Ж. ЛОКК. **Фалсафий асарлар, 3 томлик. Баҳоси — 7 сўм 60 тийин.**
МАТЕМАТИКА МАНТИҚИ БЎЙИЧА СПРАВКАЛАР КИТОБИ. (Инглиз тилидан таржима) — **Ж. Барвайс таҳрири остида, 4 томлик. Баҳоси — 8 сўм 40 тийин.**
М. ЛИФШИЦ. **3 томлик. Баҳоси — 7 сўм 60 тийин.**
ЕВРОПАДА ДЕҲҚОНЧИЛИК ТАРИХИ, **3 томлик. Баҳоси — 11 сўм 70 тийин.**

ОБУНАЧИЛАРГА НАВБАТДАГИ ТОМЛАР БЕРИЛАДИ
ИММУНОЛОГИЯ. **2-том.**
СССР да ФАЛСАФА ТАРИХИ, **5-том (2-китоб).**
РУС ТИЛИ ЛУҒАТИ, **4-том.**
М. ЛИФШИЦ, **3-том.**
ХЎЖАЛИК МУАММОЛАРИ БЎЙИЧА ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТ ҚАРОРЛАРИ, **16-том.**
ТЕХНИКАДА ПИШИҚ-ПУХТАЛИК ВА САМАРАДОРЛИК, **5-том.**
МОЛИЯ-КРЕДИТ ЛУҒАТИ. **3-том.**
КПСС РЕЗОЛЮЦИЯЛАРДА. **14-том.**
ЧЕТ ЭЛ СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИ ТАРИХИ (Болгария, Руминия, Чехословакия).
ЕВРОПА ТАРИХИ, **1-том.**
Справкалар учун телефон: 44-57-41.

Ўйинчоқлар, ўйинчоқлар...

Уларнинг кўплигидан ҳатто катталар ҳам қай бирини харид қилишни билмай қоладилар.

Ёрқин бўёқли, қувноқ ўйинчоқлар болаларнинг тафаккурини шакллантиради, эстетик жиҳатдан тарбиялайди, дунёқарашини кенгайтиради, шу билан бирга уларнинг энг яқин дўстлари бўлиб қолади.

Қўғирчоқларнинг «оналари» ҳар хил ўйин ўйнаб, овқат пиширишади, ширинликларни ёпишади, кир ювиб, тикувчилик қилишади. Болалар техника билан ҳам ўйинчоқлар орқали танишишади: уй қуришади, ижод қилишади, орзу-ҳавасларга берилишади.

ФАРЗАНДЛАРИНГИЗ УЧУН ЎЙИНЧОҚЛАР ХАРИД ҚИЛМОҚЧИ БЎЛСАНГИЗ СИЗНИ «БОЛАЛАР ДУНЁСИ» ЧАКАНА САВДО ФИРМАСИНИНГ МАГАЗИНЛАРИГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Магазинларда кенг ассортиментда ЮМШОҚ ЎЙИНЧОҚЛАР (маймунлар, ўрдакчалар, шерлар, типратикон ва айиқполвонлар), **ҳар хил қўғирчоқлар, пластмасса ва резинадан ясалган ўйинчоқлар** (дельфинлар, тулпорлар, балиқлар, китлар, мушуклар), **шунингдек каравотлар, ўриндиқлар, пирамидалар мавжуд.**

ҚАТТА ЁШДАГИ БОЛАЛАР УЧУН ТУРЛИ КОНСТРУКТОРЛ И К, КОШИНКОРЛИК ЎЙИНЧОҚЛАРИ, ФИЛЬМОСКОПЛАР, КЎПАЙТИРИШ ЖАДВАЛИ, ЛОТОЛАР БОР.

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИНИ ЭСЛАТАМИЗ:

Бош магазин Октябрь бозорида жойлашган.

1-магазин — Марказ—1, 4-уй;
2-магазин — Марказ—2, 5-уй;
3-магазин — Луначарский шоссеси, 77;
4-магазин — Фарҳод ярмаркаси;
5-магазин — Сергели ярмаркаси;
6-магазин — Большевик кўчаси, 6-«а» уй;
7-магазин — Пионер кўчаси, 40;
8-магазин — Фарҳод ярмаркаси;
9-магазин — Юнусобод массиви, Аҳмад Дониш кўчаси, 9;
10-магазин — Лисунов кўчаси, 2-уй.

«БОЛАЛАР ДУНЁСИ» ЧАКАНА САВДО ФИРМАСИ.

Ёқадими? Кийиб кўринг!

ТОШКЕНТДАГИ «ҚИЗИЛ ТОНГ» ТИКУВЧИЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ПАЛЬТОЛАРИ АМИНМИЗКИ ҲЕЧ КИМНИ БЕПАРВО ҚОЛДИРМАЙДИ.

Уларнинг моделлари модага мос бўлиб, газламалари ҳам кўпчилик дидига жавоб беради. Бирлашма маҳсулотлари билан сиз фирмали «Заря» магазинида танишишингиз, манзур бўлганини сотиб олишингиз мумкин. Магазинда корхона маҳсулотларининг тажриба намуналари мавжуд:

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ АСТАРСИЗ ПАЛЬТОЛАРИ (Ш—1928 модели), тўғри бичилган, олачипор драпдан тикилган, енги оригинал конструкцияда. Размерлари 44—48, ўртача нархи 178—216 сўм;

ХОТИН-ҚИЗЛАР КОСТЮМИ (ШФ—1066), кулранг, тўққизил, жигарранг, ҳаворанг драпдан тикилган. Размери 44—48, ўртача нархи 140—149 сўм.

Шу магазинда қишки астарли ва астарсиз пальтоларнинг хилма-хиллари мавжуд.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 41-«а» уй, метронинг «Ойбек» станцияси.

Иш вақти соат 10 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача. Дам олиш куни — якшанба.

ФИРМАЛИ «ЗАРЯ» МАГАЗИНИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

7, 9, 10 МАРТ СОАТ 19.30 ДА
8, 11, 12 МАРТ 16 ВА 19.30 ДА

«ҲАЗИЛ»

ҲАЖВИЯ ВА ҚЎШИҚ КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артистлари:
МАЛИКА АҲМЕДОВА, ДИЛАФРЎЗ ЖАББОРОВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
РУШАНА СУЛТОНОВА, ЭЛМУРОД ИСЛОМОВ:

Биринчи Бутуниттифоқ «ЯНГИ ОВОЗЛАР» конкурсининг лауреати
ЮЛДУЗ УСМОНОВА

МИРЗА ҲОЛМЕДОВ, ТЎХТАМУРОД АЗИЗОВ, ОБИД АСОМОВ, СОБИТ АСОМОВ, БОТИР МУҲАМЕДХЎЖАЕВ;
Лирик хонанда — АВАЗБЕК МАҲМУДОВ.
Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати АБДУРАШИД РАҲИМОВ.
Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ, ҚАЙТА ЎҚИТИШ ВА ҚАСБГА ЙЎЛЛАШ МАРКАЗИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТАШГОРСТРОЙ»НИНГ ҲАЖМ-БЛОКЛИ ЭКСПЕРИМЕНТАЛ УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИГА
қолипловчилар, арматурачилар, ремонтчи слесарлар, слесарь-сантехниклар, электр пайвандчилар, газ пайвандчилар, бетон қориш узелининг мотористлари, монтажчилар, стропальшиклар, электр монтёрлар, сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой берилади. Комбинат ишчилари ҳеч бир тўсиқсиз, иш стажи ва Тошкент шаҳрида пропискадан ўтган вақтидан қатъий назар уй-жой олиш учун рўйхатга ёзилади.

ҲАМЗА РАЙОН САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА
токарлар, фрезерчилар, дорнавальшчилар, созловчи слесарлар, ярим автоматчилар, силлиқловчилар.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН САВДО ТАШКИЛОТЛАРИГА
сотувчилар, кассир-контролёрлар, автомеханик, қурилиш ишчилари: ғишт терувчилар, дурадгорлар, сувоқчилар, бўёқчилар.

ФРУНЗЕ РАЙОН ТАШКИЛОТЛАРИГА:
дурадгорлар, ғишт терувчилар, кошинкорлар, сувоқчилар, газ-электр пайвандчилар, металл конструкцияларни йиғувчи слесарлар, ойнасозлар, ҳайдовчилар.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ТАШКИЛОТЛАРИГА:
ҳайдовчилар, дурадгорлар, мавсумий ишчилар.

МАЪЛУМОТЛАР ВА ИШГА ЙЎЛЛАНМАЛАР ОЛИШ ЮЗАСИДАН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ МАРКАЗИ — Космонавтлар проспекти, 6-уй.
АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Фарҳод кўчаси, 21-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН БЎЛИМИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Энгельс кўчаси, 48-уй.
ЛЕНИН РАЙОН БЎЛИМИ — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН БЎЛИМИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН БЎЛИМИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН БЎЛИМИ — Спутник массиви, 2-квартал, 69-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН БЎЛИМИ — Шота Руставели кўчаси, 87-уй.
ҲАМЗА РАЙОН БЎЛИМИ — Ҳасанова кўчаси, 10-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН БЎЛИМИ — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 1/III да **Жизель,** 2/III да **Замонавий ва классик балет кечаси,** 3/III да **Флория Тоска,** 4/III да **Тўмарис.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/III да **Нажот истаб,** 2/III да **Отелло,** 3/II да **Ўғрини қароқчи урди,** 4/II да **Зебуннисо.**

Кино

2 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЁЛҒОНЧИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40), «ИФ ҚАЛЪАСИНИНГ МАҲБУСИ» (12, 14.30, 17, 19.30 кичик зал).

Чайка — «ИҚРОР БЎЛИШ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ИГНА» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Ватан — «АКСЕЛЕРАТ ҚИЗ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30 ўзбек тилида).

Нукус — «ИШЁҚМАС» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

С. Раҳимов номли — «ОЛТИН ЗАНЖИР» (11, 13.30, 16, 18, 20.00 ўзбек тилида).

Москва — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

ВЛКСМ 30 йиллиги— «ДИСК-ЖОКЕЙ» (жуфт соатларда).

Қозоғистон — «ИФ ҚАЛЪАСИНИНГ МАҲБУСИ» (11, 14, 17, 20.00); «ИҚРОР БЎЛИШ» (12, 15, 19).

Восток — «ҚОЧОҚЛАР» (11, 14, 17, 20.35).

Лисунов номли — «КИНГ-КОНГ ТИРИК» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети «Ёш гвардия» нашриёти коллективи нашриёт кичик редактори М. Тожиевага акаси **Муҳаммаджон ОРИПОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институти ректорати, партия комитети, касаба союз ташкилоти Амалий математика ва ҳисоблаш техникаси кафедраси катта ўқитувчиси М. М. Ҳодиевга укаси **Маъсуд Маҳмудович ҲОДИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент фармацевтика институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари микробиология ва гигиена кафедрасининг ассистенти М. Х. Нурмуҳамедовага онаси **Мушарраф ҚОДИРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи — 116.670

Р—09601. Ички саҳифаларга 20.20 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Б. — 2017. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10